

Verkiezingsprogramma Combinatie95 2026 – 2030

Samen vooruit in Boxtel, Liempde, Esch en Lennisheuvel

Boxtel ligt op een prachtige positie; middenin de stedendriehoek tussen Den Bosch, Tilburg en Eindhoven. Verbonden met de grote steden via het station en de snelweg A2. In het hart van Het Groene Woud, met de krachtige dorpskernen Boxtel, Liempde, Esch en Lennisheuvel, een aantrekkelijk buitengebied met mooie familiebedrijven, bijzondere natuurgebieden en ruime werkgelegenheid. Met dit totaalplaatje heeft Boxtel veel te bieden aan de eigen inwoners én voor de omliggende dorpen en steden. Als duurzame, groene en gezonde woongemeente met een station, aantrekkelijke vrijetijdsbesteding en als vestigingsplaats voor duurzame bedrijvigheid. Maar wat Combinatie95 betreft, wel passend bij de maat en schaal van Boxtel én met respect voor de ruimtelijke kwaliteiten van Boxtel. Dat betekent voor Combinatie95 dat we geen groeigemeente voor de omliggende steden willen zijn, maar willen bouwen voor de lokale behoefte van onze eigen inwoners met een ruime plus. Belangrijke kurk waarop Boxtel drijft is de sterke gemeenschapskracht. Juist daarom willen we hierin krachtig investeren.

Dit vind je in ons verkiezingsprogramma

1. Dit kenmerkt Combinatie95	2
1.1 Onze kernwaarden	2
1.2 Onze uitgangspunten	3
1.3 Onze werkwijze	5
2. Hier staan we voor	8
2.1 Bouwen als topprioriteit	8
2.2 Accent op veiligheid	16
2.3 Een duurzame, gezonde, groene omgeving	18
2.4 Gemeenschapskracht koesteren en faciliteren	20
2.5 Betaalbare, betrouwbare en schone energie voor iedereen	22
2.6 Zorg, sociale zaken en welzijn in samenhang	24
2.7 Aantrekkelijk centrum	31
2.8 Aantrekkelijk buitengebied voor mens, dier en plant	32
2.9 Krachtig onderwijs	34
2.10 Inzet op hoogwaardige en duurzame, circulaire economie	36
2.11 Arbeidsmigratie	39
2.12 Perspectief voor landbouw	41
2.13 Bezoekerseconomie	43
2.14 Sportbeleving ruimte bieden	45
2.15 Cultuurbeleving doet leven	47
2.16 Erfgoed	49
2.17 Financiën; toekomstbestendig, strak en doelmatig	50
3. Dit zijn onze speerpunten voor de dorpskernen	51
3.1 Speerpunten Boxtel	51
3.2 Speerpunten Liempde	53
3.3 Speerpunten Esch	56
3.4 Speerpunten Lennisheuvel	59
4. Samen vooruit met vertrouwen	61

1. Dit kenmerkt Combinatie95

1.1 Onze kernwaarden

Combinatie95 staat sinds haar oprichting voor onafhankelijke, constructieve politiek, diep geworteld in de lokale gemeenschap. Wij zijn een stabiele, lokale partij die Boxtel vooruit helpt. Vanuit een open onafhankelijke houding en niet gericht op de waan van de dag. Combinatie95 neemt al jarenlang bestuurlijke verantwoordelijkheid, ook voor noodzakelijke, moeilijke beslissingen. Dit met het oog op het algemeen belang voor Boxtel. Wij kiezen voor eerlijke politiek, betrouwbaarheid en samenwerking. Dat zijn voor Combinatie95 belangrijke kernwaarden.

Leefbaarheid van onze dorpen en wijken, vitale gemeenschappen en een duurzame, groene en gezonde, veilige en toekomstbestendige omgeving zijn voor ons de belangrijkste thema's. Duurzaamheid betekent voor ons zowel duurzame energie, ecologische duurzaamheid (groen, gezond, klimaatbestendig), economische duurzaamheid (circulair, energieuinig) als sociale duurzaamheid (inclusief, zorg voor elkaar).

We kijken met een frisse, vernieuwende blik naar zaken. En gaan continu in gesprek met inwoners over de verschillende onderwerpen. Dit doen we onder meer tijdens onze activiteiten als Prikpraat (afval prikken in combinatie met gesprekken voeren met inwoners), Fietspraat (rondje op de fiets met inwoners langs actuele locaties) en Tafelpraat (thematisch gesprek met inwoners aan de keukentafel). Onze leden brengen hun ideeën stevast in tijdens de vergaderingen. Gewaardeerde activiteiten die goede ideeën en extra bestuurlijke energie opleveren! Mede daarop bepalen we onze standpunten in de gemeenteraad.

1.2 Onze uitgangspunten

Voor de komende raadsperiode van 2026 tot 2030 kiezen wij opnieuw voor een betrouwbare en verantwoordelijke koers. Wij geven de hoogste prioriteit aan woningbouw, zowel qua haalbaarheid als betaalbaarheid en vooral bestemd voor onze eigen inwoners.

Duurzame, groene leefomgeving

We gaan voor een duurzame, groene en gezonde leefomgeving, door zorgvuldig om te gaan met wat er al is. En door te investeren in verbetering van onze groene omgeving en van de lucht- en waterkwaliteit. Bijvoorbeeld door de transitie van de landbouw te stimuleren naar duurzame en extensieve landbouw en agrarische familiebedrijven hierbij te helpen en mogelijkheden te bieden. Maar ook door het vergroten van het aantal 30-km zones. Zo blijft sporten, fietsen en wandelen ook gezond en plezierig.

Betaalbare, betrouwbare en beschikbare energie zijn belangrijk voor de economie, woningbouw en mobiliteit. Daarom richten we ons op het realiseren van lokale en duurzame bronnen.

Versterking gemeenschapskracht

We willen de gemeenschapskracht verder versterken. Door inwoners, organisaties en verenigingen te ondersteunen, te faciliteren bij initiatieven en met hen samen te werken. Want gezamenlijk bereiken we sneller, efficiënter en gedragen onze doelen.

Bouwen voor onze eigen inwoners en stimuleren van duurzame bedrijvigheid zijn hierbij belangrijke speerpunten.

Veiligheid is een belangrijk aspect van leefbare dorpskernen. Sociale veiligheid, maar bijvoorbeeld ook veilige fiets- en wandelverbindingen tussen de dorpskernen en voorzieningen als buurtbus en seniorentaxi.

Iedereen – jong en oud – verdient de zorg die hij nodig heeft. Zorg moet dichtbij en persoonlijk zijn. Speciale aandacht vraagt de grote waarde van vrijwilligers. Inclusiviteit en gemeenschapskracht staan centraal in onze samenleving.

We hechten veel waarde aan goede lokale onafhankelijke berichtgeving. Lokale media op dorpskern- en gemeenteniveau zijn hierbij belangrijk en willen we faciliteren.

Financieel gezonde gemeente

We zetten ons in voor een financieel gezonde gemeente. Waar veel ruimte is voor initiatieven van inwoners, organisaties en ondernemers en vrijwilligerswerk wordt gestimuleerd en ondersteund. Waarbij de accommodaties voor de vele verenigingen, organisaties en scholen, maar ook de wegen en het openbaar groen goed onderhouden en vernieuwd worden.

1.3 Onze werkwijze

Dorps- en wijkgericht

De dorpskernen Liempde, Esch, Lennisheuvel en Boxtel hebben elk een eigen identiteit. Combinatie95 wil hun unieke eigenschappen behouden en versterken. Dit doen we door:

- Woningbouw af te stemmen op de lokale behoeften en een deel van de woningen met voorrang en gericht toewijzen aan eigen woningzoekenden met lokale binding.
- Faciliteren en versterken van de diverse lokale voorzieningen in de dorpskernen.
- Stimuleren van cultuur, sport en ontspanningsmogelijkheden en behoud en versterken van de voorzieningen hiervoor.
- Goed onderhoud van wegen en openbaar groen.
- Zorgen voor goede en veilige wegen en fiets- en wandelpaden.
- Faciliteren van vrijwilligers(organisaties) en initiatieven vanuit de gemeenschap.
- Dorpskernen en wijken meer zeggenschap te geven over budgetten en actief te betrekken bij plannen voor hun kern/wijk.
- Behoud en versterken van ons mooie buitengebied, inclusief het helpen van grondgebonden, agrarische familiebedrijven in de transitie naar duurzame, extensievere landbouwvormen.
- Ondersteuning geven aan de in ontwikkeling zijnde dorpsvisies voor Lennisheuvel en Liempde (en Esch zodra de visie hier opgestart wordt).
- Resultaten en kansen van Buurkracht* verder uitbouwen en te borgen, speciaal via de gemeentelijke wijkmakelaars, zodat de initiatieven de komende jaren krachtig ondersteund worden. (*Zie: www.boxtel.nl/buurkracht)
- Actief en zichtbaar te zijn in alle dorpskernen van de gemeente.

Onafhankelijk

Wij laten ons leiden door feiten, kennis van zaken, betrokkenheid en lokale belangen. Dat betekent voor onze werkwijze dat we:

- Uitgaan van lokale belangen en luisteren naar onze inwoners.
- Meer ruimte geven aan burgerinitiatieven en samenwerken met inwoners, organisaties en ondernemers.
- Politiek voeren gericht op inhoud, motivatie en verbinding.
- Besluiten nemen op basis van heldere informatie, kennis en realistische doelen.

Betrouwbaar

Wat wij beloven, voeren wij uit. Wanneer het niet lukt, leggen wij uit waarom. Wij staan voor:

- Een sterke, ervaren raadsfractie die actief meedoet in de gemeenschap.
- Het leveren van krachtige en toegankelijke wethouders die midden in de samenleving staan.
- Een open houding richting inwoners.
- Heldere communicatie van beleid en besluiten.
- Werken vanuit vertrouwen en een meewerkende houding.

Constructief

Combinatie95 is een ervaren bestuurspartij die op veel kennis en ervaring bouwt. Constructief verder bouwen aan de toekomst betekent voor ons:

- Verantwoordelijkheid nemen voor de bestuurlijke opgaven van Boxtel.
- Werken aan onze maatschappelijke ambities met een duidelijke stip op de horizon voor een leefbaar en duurzaam Boxtel. Daarbij oog hebben op het lange termijn perspectief.
- Bereidheid om tot gezamenlijke oplossingen te komen.
- Durven nemen van moeilijke beslissingen.
- Klaar staan om onze constructieve inbreng in de gemeenteraad en het college van B en W te continueren.

Persoonlijk & eigentijds

De samenleving verandert en Combinatie95 verandert mee. Met oog voor wat werkt. Wij geloven in:

- Persoonlijk contact; juist in deze tijd. Zoals we dat permanent opzoeken bij onze inwoners via onze activiteiten zoals Prikpraat, Tafelpraat en Fietspraat. Maar ook met open partijvergaderingen en themabijeenkomsten, jongerenbijeenkomsten en het aangaan van gesprekken met organisaties, belanghebbenden en individuele inwoners. We luisteren naar de mening van onze inwoners.
- Benutten van moderne communicatievormen: van online platforms, digitale enquêtes tot burgerpanels. Via onze digitale nieuwsbrief ‘Gecombineerd’ (met meer dan 500 ontvangers) informeren wij niet alleen onze inwoners, maar raadplegen ze ook regelmatig.
- Denken in mogelijkheden in plaats van moeilijkheden bij vragen van inwoners, organisaties en ondernemers. Dat is een “ja, mits” houding in plaats van “nee, tenzij.”

Slagvaardig & oplossingsgericht

We houden niet van gedraal en gedraai, maar van slagvaardig en oplossingsgericht werken. Dit doen we door snel en effectief actie te ondernemen. Door te focussen op resultaten, beslissingen te durven nemen en niet te blijven hangen in twijfels. Hierbij hoort:

- Een goede inhoudelijke, brede verkenning van vraagstukken in samenwerking met inwoners, organisaties en vakspecialisten.
- Creatief, breed denken om tot oplossingsrichtingen te komen.
- Meerdere thema’s bij een vraagstuk te betrekken, waardoor creatieve oplossingen mogelijk worden.

Gericht op jongeren

Al decennialang heeft Combinatie95 focus op jongeren. Jongeren doen bij ons echt mee. Zo gingen de afgelopen raadsperioden twintigers als raadslid aan de slag zoals Joep Schalkx, Pim Bressers, Jan van der Heijden en Aik van den Boogaard. Ook dragen betrokken jongeren bij aan diverse activiteiten van Combinatie95 en leveren ze nieuwe inzichten voor dit verkiezingsprogramma. En op de verkiezingslijst prijken weer een groot aantal jongeren.

2. Hier staan we voor

2.1 Bouwen als topprioriteit

Er is een zeer grote behoefte aan betaalbare en passende woningen, voor met name starters en senioren. Vandaar dat bouwen voor Combinatie95 topprioriteit is. Onze kernpunten hierbij zijn: betaalbaar, voortvarend bouwen, lokaal toewijzen en beter gebruik maken van bestaande woningen. We vinden het belangrijk dat voor elke dorpskern tijdig vooruit wordt gekeken naar nieuwe in- en uitbreidingslocaties.

Grote bouwprojecten in afronding

De meest recente grote nieuwbouwprojecten zoals Heem van Selis, Lange Linden en Jorishof zijn bijna of volledig afgerond. Het bestemmingsplan Achter den Eijngel is in december 2025 onherroepelijk geworden! Daar kan het bouwen nu starten. Enkele projecten lopen nog of gaan binnenkort starten, zoals Reigerskant (fase 3 en 4) en Hamsestraat-Roderweg. De basis voor deze honderden woningen is gelegd in de raadsperiode 2018-2020, waarbij Combinatie95 een grote rol heeft gespeeld in de totstandkoming ervan. In de afgelopen bestuursperiode zijn er diverse nieuwe locaties opgepakt, maar mede door de jarenlange procedures zijn er minder grote stappen gemaakt dan gehoopt. Met projecten als 't Ronduutje in Bortel en Kerkweide-Oost en Dorpsstraat-Nieuwstraat in Liempde bewijst onze wethouder Désiré van Laarhoven - van Abeelen, dat het nog steeds mogelijk is om plannen te realiseren zonder de gang naar de Raad van State. Laten we hiervan leren en die aanpak gebruiken voor nieuwe projecten.

2300 woningen bouwen

Ons doel blijft zoveel mogelijk betaalbare woningbouw, met prioriteit voor starters, jonge gezinnen en ouderen. We hebben een hoge ambitie van bijna 2300 woningen tot 2032. Dat is bijna het dubbele van de eigen Bortelse behoefte. En dat vinden we voldoende. We zijn geen voorstander van het bouwen van nog grotere aantallen gericht op de economische expansie van onder meer Brainport. Omdat dit ten koste gaat van de leefbaarheid en samenhang van onze gemeenschap. We vinden het belangrijk dat onze dorpskernen hun eigen identiteit en gemeenschapskracht behouden en hierbij past geen sterke uitbreiding met kennismigranten.

Voor de dorpskern Boxtel zetten we in op 400-500 woningen in Boxtel Noordwest (fase 1) en zo'n 500 tot, op langere termijn, 1.000 woningen in Boxtel-Zuid. Maar ook via inbreidingen en herontwikkeling van locaties (zoals bijvoorbeeld kantoorpand Den Daalder) kunnen enkele honderden woningen in Boxtel gerealiseerd worden.

In Liempde kan bij een positief besluit van de Raad van State over het bestemmingsplan Roderweg/Hamsestraat binnenkort gebouwd worden. Om te voorkomen dat er hierna weer een lange periode zonder woningbouw is, is het nodig in Boxtel, Liempde, Lennisheuvel en Esch voortvarend in te zetten op de ontwikkeling van zowel extra inbreidings- als uitbreidingslocaties. Voor Liempde blijven we inzetten op de bouwlocatie Smaldersestraat. Een locatie die eerder al uit ons eigen onderzoek naar voren kwam en de meest voor de hand liggende uitbreiding is voor Liempde. Deze is reeds opgenomen in de omgevingsvisie van Boxtel en bij de provincie is er het draagvlak voor.

Oplossingen voor Lennisheuvel en Esch zijn te vinden in inbreiding en kleinere uitbreidingen aan de dorpsranden. Voor Lennisheuvel bijvoorbeeld op de gemeentelijke locatie aan de Brede Heide en via het CPO-project. Deze locaties lenen zich goed voor respectievelijk starters- en seniorenwoningen. Ook zien we kansen tussen Lennisheuvel en Ladonk. In Esch zien we mogelijkheden voor bouwen langs de nieuwe basisschool en voor een extra 'rand' aan de oostzijde van Reigerskant en aan de zuidzijde van het dorp. Dit laatste in combinatie met de herinrichting van het aanwezige beekdal en het creëren van de gewenste groene bufferzone aan deze zijde van Esch.

Voorrang inwoners met binding dorpen

We willen jongeren, starters en senioren écht een kans geven op een woning in hun eigen dorp of wijk. Deze groepen hebben door het gebrek aan beschikbaarheid van geschikte en betaalbare woningen nauwelijks kans op een woning. Daarom willen we 50% (=wettelijk maximum) van de betaalbare woningen en sociale huurwoningen (nieuwbouw) met voorrang toewijzen aan mensen met directe binding in de dorpskernen van Liempde, Esch, Lennisheuvel en Boxtel.

De nieuwe Huisvestingswet biedt gemeenten nu wel de bevoegdheid om te sturen op de verdeling van schaarse woonruimte. Om woningzoekenden met binding aan de lokale gemeenschap bij voorrang een passende woning toe te wijzen. Combinatie95 wil dat de gemeente dit gaat benutten en hiervoor een Huisvestingsverordening opstelt. Met het lokaal toewijzen vergroten we tevens het draagvlak voor voorzieningen/winkels, de verenigingen en mantelzorg. Zodoende wordt de leefbaarheid van onze dorpskernen versterkt.

Betaalbare woningen

Voor een goed functionerende woningmarkt is het van belang dat er een evenwichtige samenstelling is van de woonruimtes. Een goede mix tussen huur en koop is belangrijk, evenals een goede opbouw van koopwoningen in de verschillende prijsklassen.

In onze gemeente zijn er grote verschillen in de verhouding van het aantal koopwoningen en het aantal huurwoningen per dorpskern. In Liempde, Esch en Lennisheuvel zijn de koopwoningen bovendien gemiddeld duurder en vaker vrijstaand. Hier komen nauwelijks koopwoningen onder de €400.000,- op de koopmarkt. Maar ook in Boxtel stijgen de huizenprijzen sterk.

Mensen met een lager inkomen, vaak starters, hebben het in Boxtel lastig om een geschikte woonruimte te vinden. In de dorpen is dit extra lastig, vanwege het geringe aanbod aan huurhuizen en de gemiddeld duurdere huizen. Bovendien leggen zij het bij koop vaak af tegen kapitaalkrachtiger mensen of personen die zelf een huis te verkopen hebben. En ook tegen bedrijven, voor huisvesting van expats.

Een belangrijk doel van Combinatie95 is dan ook om de woningmarkt meer in evenwicht te brengen door in te zetten op voldoende betaalbare woningen/woonruimten. Zodat met name jongeren/starters, die in hun eigen dorp willen wonen, daar ook kunnen wonen. Dit hoofddoel heeft tevens een belangrijk onderliggend doel. Dat is het verbeteren van de leefbaarheid en het behouden c.q. vergroten van de betrokkenheid bij het 'eigen' dorp en de eigen kern in het bijzonder.

We willen starters graag een woning bieden die passend is en die passend blijft voor de toekomst en/of beschikbaar blijft voor de volgende groep starters. Hiervoor willen we meerdere instrumenten inzetten. Want er zijn verschillende mogelijkheden om de betaalbaarheid te verbeteren. Zie ook onze notitie ‘Bouwen en toewijzen van betaalbare woningen voor starters’. De volgende instrumenten zijn inzetbaar:

- Kleiner en slimmer bouwen (rug aan rug bouwen; meer woonruimtes in 1 gebouw/meerlaagse bouw; tiny houses);
- Goedkope bouwmethoden voor reguliere woningen (conceptbouw; cascobouw; prefab-bouw; collectieve zelfbouw (CPO));
- Erfpacht via stichting Koopstarter; het al meer dan 20 jaar goed functionerende plan Heideweg in Liempde is hier een variant op;
- Korting via ontwikkelaar, terugbetaling bij verkoop (koopstart).

Inzet bestaande woningen en gebouwen

Voor het oplossen van het woningprobleem moeten we wat Combinatie95 betreft niet alleen kijken naar nieuwbouw, maar zeker ook naar het inzetten van de bestaande woningen. Bijvoorbeeld door optoppen van wooncomplexen met 'n extra bouwlaag en het verruimen van de splitsingsmogelijkheden voor woningen. Ook het gebruik van bijgebouwen voor bewoning en het eenvoudiger toevoegen van (pré)mantelzorgwoningen en familiewoningen willen we snel en eenvoudig mogelijk maken.

Bestaande gebouwen worden ook ingezet voor de huisvesting van speciale doelgroepen. Denk daarbij aan de (tijdelijke) woonruimten voor Oekraïners. Daarbij is het belangrijk om de dialoog met de omgeving in een vroeg stadium inhoud te geven.

Benutten station en verdichting woningbouw

Het station van Boxtel vervult een belangrijke rol voor de inwoners van Boxtel en omliggende gemeenten. Om deze functie verder te optimaliseren tot een volwaardig vervoersknooppunt is het van belang dat geïnvesteerd wordt. In onder meer uitbreiding van de fietsenstallingen, ruimere openingstijden van de bewaakte fietsenstalling en in het stimuleren deelmobiliteit. Een versterkte stationsfunctie kan worden benut voor verdichting van de woningbouw rondom het station.

Oftewel, meer woningen realiseren op hetzelfde oppervlak door hoger te bouwen en uit te gaan van kleinere woningen. Bij een goed functionerend vervoersknooppunt kan gewerkt worden met lagere parkeernormen waardoor er meer ruimte is voor woningbouw en vergroening.

Boxtel Noordwest & Boxtel-Zuid

Voor de bouwcontinuïteit en om grote stappen in de gewenste woningbouwaantallen te kunnen zetten is het van belang om zowel op Boxtel Noordwest als op Boxtel Zuid in te zetten. In Boxtel Noordwest kunnen volgens de gebiedsvisie 1500 woningen gebouwd worden. In de eerste fase kunnen 400 woningen gerealiseerd worden. Maar wat Combinatie⁹⁵ betreft alleen in samenhang met aanpassingen aan bestaande wegen, zowel binnen als buiten het plangebied. Zonder deze verbeteringen zullen Esch en Boxtel-Noord (ten oosten van spoorlijn) veel verkeer van de nieuwe woningen te verstouwen krijgen en dat is wat ons betreft onacceptabel.

Om 1500 woningen te bouwen zijn nog veel grotere infrastructurele maatregelen en dus ook forse investeringen nodig. Onder meer in twee spoortunnels en een grotere ontsluitingsweg. Dit zien wij niet als realistisch. Want er is nu geen zicht op het haalbaar en betaalbaar opwaarderen van de infrastructuur. Daarom maken we een pas op de plaats bij de verdere ontwikkeling van Boxtel Noordwest. We blijven echter wel voorstander van de bouw van de eerste 400 woningen, op de voorwaarde dat er een goede fietsverbinding van dat gebied naar het centrum en het station van Boxtel gerealiseerd wordt. En op de voorwaarde dat de bestaande wegenstructuur wordt verbeterd, zodat ook Esch en bestaande wijken in Boxtel Noord weinig hinder ondervinden van de nieuwe woonwijk.

Wij zijn geen voorstander van een noordelijke ontsluitingsweg separaat van woningbouw in Boxtel Noordwest. Nut, noodzaak en betaalbaarheid van de weg moet hiervoor aangetoond worden. Bij een volledige gebiedsontwikkeling van Boxtel Noordwest met 1500 woningen verwachten wij dat de noordelijke ontsluiting wel noodzakelijk is.

Een tracé dat ten koste gaat van Sparrenrijk en dat ligt tussen Esch en de Langspier is voor ons niet acceptabel, gezien de grote hoeveelheid verkeer die we verwachten en de aantasting van de leefomgeving. Een optie ten westen van en direct tegen de spoorlijn Den Bosch-Boxtel is wat Combinatie95 betreft dan beter. Vanwege de leefbaarheid in Esch, de grotere afstand tot De Kampina en het ontzien van Sparrenrijk.

Combinatie95 ziet goede kansen om grotere aantallen woningen in Boxtel-Zuid te realiseren. Daarom willen we naast fase 1 van Boxtel Noordwest op dit gebied inzetten. Daarbij rekening houdend met de ecologische waarde van het Dommeldal, het beekdal van de Blauwhoefseloep en het Peerkesbos. Dit gebied leent zich bij uitstek voor een duurzame gebiedsontwikkeling. De ligging voor de verkeersafwikkeling is gunstig; de locatie ligt dicht bij het station, bij de geplande snelfietsroute én bij de A2. De voorzieningen in Boxtel en Liempde zijn goed bereikbaar en er zijn geen dominante agrarische belangen in het geding. In dit gebied kan een diversiteit van bestemmingen gerealiseerd worden. Naast een groot aantal woningen biedt een gebiedsontwikkeling in Boxtel Zuid mogelijkheden voor een ecologische verbinding langs het Duits Lijntje onder de A2 door richting Landgoed Velder. Ook kan gedacht worden aan enige ruimte voor hoogwaardige bedrijvigheid direct langs de Keulsebaan en aan een hotelfunctie langs de A2.

Het is belangrijk om snel met de planontwikkeling van Boxtel-Zuid te starten, zodat daar over enige jaren daadwerkelijk de eerste woningen gebouwd kunnen worden.

Nieuwe woonvormen

Het blijkt lastig om nieuwe woonvormen zoals tiny houses, CPO's en woon-zorgcomplexen te realiseren. Desondanks blijven we ons hiervoor inzetten, omdat we grote voordelen hiervan zien op gebied van betaalbaarheid, duurzaamheid en het versterken van gemeenschapsgevoel. Het helpt bij het oplossen van woningnood, het verlagen van vaste lasten, en (door de gezamenlijke woonvormen) bieden van zorg en ondersteuning; zowel voor jongeren als ouderen. Eerdere gerealiseerde projecten hebben laten zien dat CPO-projecten (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) succesvol kunnen zijn.

Denk aan het CPO-project voor jongeren aan de Heideweg in Liempde. En aan de SIR CPO-projecten nabij de kinderboerderij en aan de Schijndelsweg/Voetakkerpad in Boxtel voor ouderen.

CPO-projecten kunnen een goede bijdrage leveren aan het verminderen van het woningtekort. En ook zorgen voor meer betaalbare woningen en voor doorstroming, zodat er verhuisketens op gang gebracht worden. Er zijn veel ouderen die graag naar een passende woonruimte willen verhuizen. Door voor deze doelgroep passende woningen te realiseren kunnen jonge gezinnen doorschuiven naar vrijkomende gezinswoningen. En zij zorgen er op hun beurt weer voor dat de kleinere woning die ze verlaten beschikbaar komt voor starters. Tevens is het van belang om ook het aantal starterswoningen te vergroten. Dat is essentieel voor een gezonde, evenwichtige lokale woningmarkt

Collectief wonen biedt ook sociale voordelen zoals het tegengaan van vereenzaming en het leveren van onderlinge diensten en mantelzorg. Combinatie95 ondersteunt daarom graag CPO-initiatieven, zeker van ouderen. We vinden het belangrijk dat de gemeente pro-actief mee zoekt naar geschikte locaties en initiatiefnemers ondersteunt met raad en daad. Waar de gemeente zelf locaties kan inbrengen, doet ze dit voor een verantwoorde prijs voor de grond.

Ook op projecten voor Tiny houses zouden we graag extra willen inzetten. We zien voor dit type woningen vooral kansen als tijdelijke woonvorm in combinatie met de realisatie van nieuwe natuur.

Tijdelijke woningen

Ook tijdelijke woningen kunnen zeker bijdragen aan de invulling van de grote woonbehoefte. We zien hiervoor vooral kansen op locaties waar op de langere termijn woningbouw is gepland. De tijdelijke woningen kunnen dan voorafgaand hieraan geplaatst worden en dienen als tussenfase naar permanente bewoning. Hiermee kunnen we sneller inspelen op de woningnood voor starters en studenten. Het uiteindelijke doel is uiteraard dat bewoners doorstromen naar een passende permanente woning.

Versnellen

Het gemeentelijk proces voor de realisatie van woningbouwprojecten kan versneld worden. Zo kan bij de opstart van een project tijd gewonnen worden door betrokken partijen tegelijk met elkaar aan tafel te zetten (de zogenaamde ‘versnellingstafel’), zodat vraagstukken rondom een project direct opgelost kunnen worden. Denk aan de relatie met het woningbouwprogramma, aan de netcongestie, aan water- en milieuaspecten en aan de invulling van speciale omgevingswaarden. Door dit tegelijkertijd, in plaats van volgtijdelijk, te behandelen kunnen tijd en kosten worden bespaard.

Ook door anders om te gaan met inzet en financiering van ambtelijke capaciteit kan een versnelling bereikt worden. Dit kan door te werken met een flexibele schil (met externe adviseurs) voor de vergroting van de ambtelijke capaciteit. Betaald uit de plankosten ter vergoeding van de gemeentelijke inzet.

2.2 Accent op veiligheid

In Boxtel moet iedereen zich veilig voelen. Sociale veiligheid is voor ons een basisvoorwaarde. De afgelopen jaren is de overlast in onze gemeente gestegen, en afgelopen jaar is er grote jeugdoverlast geweest. Steeds meer inwoners geven aan dat ze zich onveilig voelen op straat. Dat is voor ons onacceptabel. Combinatie95 vindt dat dit stevig moet worden aangepakt. Dat begint met snelle en duidelijke handhaving: politie en toezichthouders moeten zichtbaar aanwezig zijn en optreden. Waar situaties daarom vragen, moet cameratoezicht (met respect voor privacy) worden ingezet. Daarnaast blijven we jongerenwerk ondersteunen en spreken we ouders aan op hun verantwoordelijkheid. Overlast pak je alleen goed aan als je het van meerdere kanten benadert. Het vraagt dus om een harde aanpak en inzet op het voorkomen van overlast.

Verkeersveiligheidsmaatregelen

Ook verkeersveiligheid vraagt om een daadkrachtige aanpak. Iedereen heeft recht op straten die veilig én leefbaar zijn. Combinatie95 zet in op 30 km/u in woonwijken, veilige oversteekplaatsen en waar mogelijk op vrijliggende fietspaden. Wij willen dat er geen doorgaand vrachtverkeer door woongebieden en dorpskernen rijdt. En dat daar stevig op moet worden gehandhaafd. Projecten zoals de VLK en verbetering van de Keulsebaan helpen onze dorpskernen te ontlasten. Daarnaast investeren we in goede fietsverbindingen en bereikbaar openbaar vervoer, zodat inwoners zich veilig, snel en duurzaam kunnen verplaatsen.

Op plekken waar inwoners zich onveilig voelen — of dat nu door overlast, duisternis of druk verkeer komt — nemen we maatregelen. Denk aan betere straatverlichting, extra toezicht en slimme verkeersoplossingen. Zo zorgen we ervoor dat onze inwoners zich veilig blijven voelen.

Aanpak problematisch gedrag

Ook het aantal meldingen rond mensen met verward of problematisch gedrag blijft toenemen. Dat is niet alleen een Boxtels probleem, maar een landelijke ontwikkeling die vraagt om maatregelen. Als gemeente moeten we aanpakken wat we kunnen: snel signaleren, overlast terugdringen en zorgen dat inwoners passende ondersteuning krijgen.

Wij zijn er voorstander van om een locatie te ontwikkelen voor zogenaamde Skaeve Huse. Dit zijn kleine, eenvoudige woningen op een rustige locatie waar mensen, die niet kunnen wonen in een gewone woonwijk, onder begeleiding kunnen wonen. Dit vanwege probleemgedrag veroorzaakt door bijvoorbeeld psychiatrische problemen of verslaving.

Zonder de stevige inzet vanuit het Rijk blijven gemeenten achter de feiten aanlopen. Daarom vindt Combinatie⁹⁵ dat naast een lokale aanpak ook het Rijk haar verantwoordelijkheid moet nemen. Met meer middelen en betere zorgondersteuning, zodat gemeenten dit groeiende probleem écht kunnen aanpakken en onze wijken veilig en leefbaar blijven. Via de VNG en andere kanalen kan de gemeente hierop invloed uitoefenen.

Veiligheid voor vrouwen

Veiligheid voor vrouwen heeft onze speciale aandacht. Combinatie⁹⁵ onderschrijft de campagne 'Orange the World'. Gemeenten spelen hierin een cruciale rol. Dat kan door zichtbare steun te tonen (gebouwen oranje verlichten), lokaal bewustzijn te creëren over geweld tegen vrouwen en door het thema te verankeren in beleid en samenwerking met lokale partijen (horeca, sport, onderwijs). Dit om gender gerelateerd geweld te voorkomen en hulp te bieden. Wij vinden het belangrijk dat de gemeente actief opkomt voor veiligheid voor vrouwen.

2.3 Een duurzame, gezonde, groene omgeving

Combinatie⁹⁵ hecht veel waarde aan een duurzame, gezonde, groene omgeving en wil dit op allerlei manieren stimuleren en realiseren. Een groene omgeving biedt veel voordelen! Zo zorgen bomen, planten en struiken voor een mooiere leefomgeving, verkoeling van de woonomgeving, voor leefruimte voor allerlei insecten en dieren. En het heeft een positieve invloed op de gezondheid van mensen. Groen bevordert beweging, vermindert stress, stimuleert sociaal contact en bevordert de mentale gezondheid. Daarnaast draagt groen bij aan een betere concentratie, geheugen en leerprestaties, met name bij kinderen.

Onze wethouder Désiré van Laarhoven - van Abeelen heeft als portefeuillehouder Duurzaamheid & Energietransitie hard getrokken aan de Strategie Klimaatadaptatie 2023-2030 en de bijbehorende uitvoeringsagenda. Er is door haar sterk ingezet op vergroeningsacties, zoals de ‘vergroen je straat - challenge’, tegelwippen, de Tegeltaxi, geveltuinen, het realiseren van het geliefde geboortebos en boomplantdagen voor basisscholen.

Vergroenen

We willen een groene omgeving in de dorpen en wijken ook realiseren door onder meer in te zetten op natuurinclusief bouwen. En op het vergroenen van de openbare ruimte (o.a. vervanging van stenen door groen, extra aanplant van bomen op lege plekken). Andere middelen zijn de inzet van stimuleringsbijdragen (o.a. voor groene daken aanleggen, regentonnen beschikbaar stellen, het afkoppelen van regenwater, het ontsteden van tuinen, en door aanplant van bomen en struiken).

Van belang hierbij is wel een adequaat beheer- en onderhoudsplan van het vele groen. Ook kunnen we bewoners beter faciliteren in het groenonderhoud, door bijvoorbeeld bladkorven ook in mei-juni te plaatsen, de periode waarin veel hagen worden gesnoeid. Ook willen we vervolg geven aan de campagne-aanpak van de gemeente om inwoners te stimuleren zelf in actie te komen. Zoals met de vergroen-je-straat-challenge, de aanleg van geveltuinen, tegelwippen en bomen planten.

Biobased en natuurinclusief bouwen

De bouwsector staat op een belangrijk omslagpunt: van traditioneel bouwen met stenen, beton en staal naar biobased met onder meer hout. Dit heeft veel voordelen, zo is de uitstoot van CO₂ bij biobased bouwen veel lager. Beton en staal veroorzaken veel uitstoot bij de productie, terwijl biobased materialen zoals hout en vlas juist CO₂ opslaan. Het gebruik van beton en staal willen we dus beperken en het gebruik van biobased materialen vergroten. Zeker ook omdat het bouwproces sneller gaat en het wooncomfort in een huis van natuurlijke materialen aangenamer is. Veel voordelen dus om biobased bouwen te stimuleren. Dat dit heel goed mogelijk is, blijkt uit reeds gerealiseerde appartementengebouwen in Nederland. We zien hiervoor nieuwe kansen in Boxtel. Ook bij wat hogere gebouwen!

Ook voor natuurinclusief bouwen zien we veel kansen. Natuurinclusief bouwen is een bouwstrategie, waarbij al tijdens het ontwerpen en bouwen rekening wordt gehouden met de natuur en biodiversiteit. Het doel is om leefomgevingen te creëren die bijdragen aan natuur en biodiversiteit. Maatregelen die daaraan bijdragen zijn bijvoorbeeld waterdoorlatende verhardingen en groene daken. En door nestkastjes en vleermuisopeningen te integreren bij de nieuwbouw. Dat kost niet veel en verbetert ook de leefkwaliteit voor mensen. Het zorgt voor verkoeling en minder last van hittestress.

Keer op keer is uit enquêtes onder inwoners van Boxtel gebleken dat veel waarde wordt gehecht aan natuurinclusief bouwen en aan een groene, klimaatadaptieve woonomgeving. Zo ook aan het op deze wijze herinrichten van (school) pleinen. Een omgeving die meer biedt voor buiten spelen en elkaar ontmoeten. Daarom vinden we het belangrijk dat dit standaard wordt meegenomen in alle (bouw)ontwikkelingen in Boxtel.

2.4 Gemeenschapskracht koesteren en faciliteren

Iedereen doet mee

De dorpskernen Liempde, Esch, Lennisheuvel en Boxtel hebben elk een eigen identiteit. Combinatie95 wil de unieke eigenschappen behouden en versterken. Door zelforganisatie te ondersteunen, cultuur, sport en ontspanning te stimuleren, blijft gezonde leefbaarheid gewaarborgd. De rol van vrijwilligers en van de gemeenschapsvoorzieningen is hierbij onmisbaar. Juist in de gemeenschappen gebeurt het: daar ontmoeten mensen elkaar, wordt samen gesport, gelachen en invulling gegeven aan verbindingen. Dáár ligt de ziel van onze inwoners en als we het hebben over preventie, dan begint dat hier. In de buurt, bij de club, de buurtwinkel, in de gemeenschap. Deze plekken dragen bij aan welzijn en gezondheid, bieden ruimte voor ontmoeting en helpen om eenzaamheid te voorkomen. Een sociaal sterk Boxtel, dat is waar Combinatie95 voor staat. Een gemeente waar iedereen mee kan doen, of je nu jong bent, ouder, nieuwkomer of al generaties lang Buxtelaar. We zijn blij met de uitvoering van de visie Boxtel Samen Sterk 2040 en met alle activiteiten die mensen met elkaar verbinden.

Ondersteunen vrijwilliger

Er zijn ook steeds meer vrijwilligers die taken uitoefenen in de openbare ruimte, zoals het onderhoud van openbaar toegankelijke tuinen, van paden in het buitengebied, het knotten van houtwallen, het onderhoud van kapelletjes en het opruimen van zwerfvuil (zoals bijvoorbeeld het initiatief CleanUp the World). Dit goede werk verbetert het beeld van de openbare ruimte en spaart inzet van de gemeentelijke buitendienst uit. Leden van Combinatie95 steken zelf ook de handen uit de mouwen.

Onze speerpunten

Dit zijn onze speerpunten om gemeenschapskracht te versterken:

- Dorpskernen krijgen meer zeggenschap over ‘eigen’ budgetten.
- Organisaties zoals PEP, Samen Lennisheuvel, Liempde Samen, SPPiLL en wijkorganen, worden actief betrokken bij lokale plannen. De in co-creatie te ontwikkelen dorpsvisies voor Lennisheuvel en Liempde zijn mooie startpunten hiervoor. Voor Esch willen we dat ook opstarten.

- Burgerinitiatieven worden ondersteund, de resultaten van Buurtkracht worden verder uitgebouwd. Zoals de weekmarkt in Esch, de repair-café's in Esch en Liempde, buurtvergroening in de wijk Oost en in de Breukelsestraat en de wijkbatterij In Goede Aarde.
- Inzet van vrijwilligers voor welzijn en leefbaarheid is onmisbaar. Vrijwilligers vervullen allerlei rollen en bijna alle verenigingen en organisaties drijven daarop. Het subsidiebeleid dient dit doelmatig te ondersteunen. Ook denken we aan het faciliteren van overkoepelende taken zoals collectieve verzekeringen.
- Snel, praktisch en meewerkend faciliteren van vrijwilligers, die bijdragen aan een betere kwaliteit van de openbare ruimte. Bijvoorbeeld door middel van het beschikbaar stellen van (plant)materiaal, materieel en door het tonen van waardering.

2.5 Betaalbare, betrouwbare en schone energie voor iedereen

Betrouwbare, betaalbare en schone energie

Energie is niet meer zo vanzelfsprekend. We hebben last van file op het stroomnet (netcongestie), waardoor nieuwe huizen, scholen en bedrijven niet meer zomaar een aansluiting krijgen. De netbeheerders waarschuwen voor stroomuitval in de winter. En de prijzen zijn niet stabiel en voor vele inwoners een flinke aanslag op hun portemonnee. We willen als Combinatie95 zorgen voor betrouwbare, betaalbare en schone energie voor onze inwoners en bedrijven. En tevens zo snel als mogelijk energieneutraal worden. Enerzijds om hiermee invulling te geven aan de opgave die we vanuit de regio (en het Rijk) hebben voor de eigen opwek van duurzame energie (RES 1.0). Anderzijds omdat beschikbaarheid van voldoende en betaalbare energie van groot belang voor Boxtel en haar inwoners is.

Dat betekent dat we minder afhankelijk willen zijn van het elektriciteitsnet en van de grote energiebedrijven. Daarom moeten we als Boxtelse samenleving het heft in eigen handen nemen voor onze energie. Door zoveel en goed mogelijk te isoleren, zelf elektriciteit en warmte op te wekken en door zelf te bepalen hoe we deze energie verdelen en welke prijs we daarvoor betalen.

Opwek en gebruik energie bij elkaar

Dat doen we met energie-gemeenschappen en energie hubs. Alleen zo kunnen we zorgen voor een eerlijke en betaalbare prijs voor iedereen. En blijft het mogelijk om te bouwen aan Boxtel: met een elektriciteitsaansluiting voor bedrijven en woningen. Voor het opwekken en verdelen van deze energie hebben we veel technieken nodig, die we willen onderzoeken en toepassen. Denk onder meer aan aardwarmte, groengas, uitwisselen en opslaan van energie en de aanleg van zonneparken. We staan open voor nieuwe technieken en innovaties. Het is verstandig om vraag en aanbod dicht bij elkaar te brengen. Bijvoorbeeld een zonnepark dichtbij een bedrijventerrein. Dan wordt het uitwisselen en opslaan van energie makkelijker en efficiënter. Voor draagvlak voor de energieprojecten is het belangrijk dat we vooraf inzichtelijk maken wat de draagkracht van een bepaald gebied is. En dat de gemeenschap er ook een beetje van profiteert.

Door slimmer om te gaan met onze energie kunnen we ook onze huizen blijven verduurzamen met onder meer zonnepanelen, warmtepompen en (buurt)batterijen. En kunnen we ook het elektrisch rijden blijven stimuleren. We willen deze energie in Boxtel houden en verdelen.

2.6 Zorg, sociale zaken en welzijn in samenhang

Integrale visie als leidraad

Combinatie95 ondersteunt voor het sociale domein de integrale visie ‘Samen sterk’. Deze visie geeft richting aan het strategisch handelen van de professionele organisaties om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Het betreft de GGD, Huis 73, Stichting Brede Samenwerking Boxtel, R-newt, Contour De Twern, Mee De Meent Groep, de wijkteams van Wegwijs, de WSD en de beleidsafdeling van de gemeente. ‘Samen Sterk’ creëert betrokkenheid en verbindt bij het uitvoeren van de taken.

Eind 2025 is het ‘Uitvoeringsplan Professionele Partners’ vastgesteld, als een vertaling van de visie ‘Samen sterk’. Het laat zien hoe de zojuist genoemde partijen willen samenwerken aan één doel. Dat is het zorgen voor een sterke sociale basis waarin inwoners elkaar kennen, helpen en meedoen. De inwoner staat centraal, met ruimte voor eigen regie, initiatieven en samenwerking. Door de krachten te bundelen en goede afstemming kunnen de inwoners beter ondersteund worden. Het motto van de sociale partners ‘Samen vooruit’ ondersteunt Combinatie95 van harte. De beweging 'Hartjes in de Wijk' is hierbij het symbool: een netwerk van diverse plekken en initiatieven waar ontmoeting, ondersteuning en samenwerking kern- en wijkgericht samenkomen. Dit aanvullend op hetgeen inwoners, verenigingen en organisaties zelf organiseren. Flexibel en doelgericht aansluitend op de leefwereld. Want de leefwereld van de inwoners dient centraal te staan. Zorgorganisaties als Zorggroep Elde/Maasduinen, Vivent, Stand By, e.a. kunnen in samenwerking met de hulpverleners van de huisartsenpraktijken daarbij van grote betekenis zijn. Met een aanpak die als effect heeft dat inwoners geen last hebben van ‘schotjes’ tussen de professionele instellingen. En er alle ruimte blijft voor vrijwilligersorganisaties die zich op het welzijn van de inwoners richten. Senioren en ouderen is daarbij een bijzondere doelgroep.

Daadkracht voor senioren en ouderen

Senioren en ouderen vormen in Boxtel een steeds omvangrijkere, groeiende groep inwoners. Die enerzijds veel kennis, ervaring en (vrijwilligers) mogelijkheden inbrengen, maar anderzijds is dit ook een groep waarvan de zorg- en ondersteuningsbehoefte groeit. Het is een generatie die vaak kleiner en/of in een levensloopgeschikte woning wil gaan wonen. Mantelzorg- en pre-mantelzorg woningen kunnen een oplossing zijn voor wonen en zorg (van twee generaties samen). Nieuwe woningen zijn te realiseren op een plaats waar de winkels en voorzieningen goed bereikbaar zijn. Het welzijn is gediend met voldoende mogelijkheden voor ontmoetingen en activiteiten.

In essentie betekent dit dat gemeentelijk beleid voor deze groep gericht dient te zijn op de componenten wonen, welzijn en zorg. Dat is de driehoek ‘Wonen, Welzijn en Zorg’, waarbij beleid samenhangend dient te zijn. En waarbij samenwerkende organisaties veel kunnen betekenen voor senioren en ouderen.

In de verkiezingsinbreng van de Seniorenvereniging Kring Boxtel onder de titel “Van woord naar daad – voor senioren” zijn de volgende met elkaar samenhangende aandachtspunten geformuleerd:

- Verbeteren bestuurskracht Wonen-Welzijn-Zorg, door de bestuurlijke verantwoordelijkheid en de regie op de uitvoering bij één portefeuillehouder onder te brengen, samen met krachtige ambtelijke ondersteuning. Integraliteit van beleid is hiermee gediend.
- Daadwerkelijk samen bouwen aan een thuis in Boxtel, door van het Programma volkshuisvesting en wonen-welzijn-zorg 2023-2027 voortvarend een aantal concrete maatregelen uit te voeren, voldoende budget beschikbaar te stellen en met heldere bewaking van de voortgang.
- Verdere versterking van welzijn in de buurt, zodat langer thuis wonen beter mogelijk is, omdat zorg en ontmoetingen in de buurt voorhanden zijn. Allerlei voorzieningen als goed toegankelijke winkels, begaanbare looproutes, bankjes e.a. dragen daaraan bij.

Deze inbreng past goed bij de visie van Combinatie95. Diverse aspecten die door de seniorenvereniging nader zijn uitgewerkt, zijn opgenomen in diverse andere onderdelen van dit verkiezingsprogramma. Dit alles dient herkenbaar verwerkt te worden in het af te sluiten coalitieakkoord.

Focus op inclusiviteit en sociale cohesie

Bij sociale duurzaamheid staan inclusiviteit en sociale cohesie voor Combinatie95 centraal. Iedereen, ongeacht leeftijd, achtergrond of eventuele beperking, moet actief kunnen deelnemen aan de samenleving. Dat geldt ook voor de Oekraïners, die vanwege de oorlog (tijdelijk) in onze gemeente wonen. Statushouders worden begeleid in hun integratie en armoedebestrijding krijgt structurele aandacht. En extra inzet is nodig voor de sterk groeiende groep ouderen, waardoor de behoefte aan zorg en ondersteuning voorspelbaar toeneemt. Beleid voor de diverse doelgroepen moet gericht zijn op het bevorderen van eigen regie, samenredzaamheid en sociale verbinding.

Meer aandacht voor zorgkeuzes

Combinatie95 vindt dat de zorg meer bestuurlijke en beleidsmatige aandacht verdient. Want jaarlijks gaat ruim de helft van alle gemeentelijke uitgaven naar sociale zaken en zorg. Alle reden om de komende periode de te maken keuzes nadrukkelijker in de gemeenteraad te bespreken. Naast het verlenen van goede individuele zorg aan zorgbehoeftigen, wil Combinatie95 meer doen om de maatschappelijke verbanden krachtiger te maken.

Welzijn en maatschappelijke ondersteuning in samenhang

Welzijn en maatschappelijke ondersteuning kennen verschillende domeinen. We onderscheiden algemene en individuele voorzieningen. Die apart en in samenhang bijdragen aan de gewenste ondersteuning. Beide vormen zijn belangrijk en vullen elkaar aan.

Er zijn veel algemene voorzieningen. Denk voor vervoer aan de seniorentaxi en de buurtbussen, waarbij vrijwilligers een hoofdrol vervullen. Maar ook aan de Voedselbank en Vincentius, die met veel vrijwilligers en particuliere bijdragen een belangrijke rol vervullen bij de bestrijding van armoede.

We denken ook aan allerlei sociale voorzieningen en activiteiten zoals die invulling krijgen bij de Zonnebloem-afdelingen, de seniorenverenigingen (voorheen KBO's), Met heel je Hart, Vrouwencontact-groepen, project van Thuis Uit, buurtverenigingen, e.a. En niet te vergeten het aanbod vanuit en in de diverse gemeenschapshuizen (o.a. De Orion, De Walnoot, De Rots, De Es, De Kloosterhof) en de bibliotheek. Met als doel en effect preventieve werking, een bijdrage leveren aan het welzijn en het voorkomen en bestrijden van eenzaamheid.

De gemeente voert de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) uit. Met de WMO zorgen we ervoor dat individuele inwoners met een somatische beperking en inwoners met psychische problemen zo zelfstandig mogelijk kunnen blijven wonen en deelnemen aan de samenleving. Dit gebeurt o.a. via aanpassingen in huis, het verstrekken van hulpmiddelen (zoals een rolstoel of scootmobiel), hulp bij het huishouden, dagbesteding, begeleiding en vervoer. Combinatie95 vindt dat individuele WMO ondersteuning van inwoners die zorgbehoefte hebben, met maatwerk uitgevoerd dient te worden. Zonder daarbij de eigen verantwoordelijkheid van inwoners over te nemen. Bij die individuele ondersteuning worden de mogelijkheden van mantelzorg benut. Het ondersteunen van mantelzorgers verdient extra aandacht. Niet alleen bij de uitvoering van de gemeentelijke zorgtaken, maar zeker ook via de professionele zorgverleners die invulling geven aan thuis- en verpleeghuiszorg.

De overgang van lichte naar zwaardere zorg, onder het regime van de Zorgverzekeringswet en Wet Langdurende Zorg, dient voor zorgvragers soepel te verlopen. Zodat zij minimaal last hebben van extra administratieve rompslomp.

Langer thuis wonen vraagt om wijkgerichte 'ondersteuningsplatforms' en mogelijkheden voor dagopvang. Professionals van zorgorganisaties als Zorggroep Elde/Maasduinen, Vivent, Stand By, e.a. kunnen, in samenwerking met de professionals van de huisartsenpraktijken, ook hierbij van grote betekenis zijn.

Hartjes in de wijk verbreden

‘Hartjes in de wijk’ is een opzet en methode die samenwerking en afstemming tussen hulpverleners bevordert. Zorgorganisaties als Zorggroep Elde/Maasduinen, Vivent, Stand By, e.a. kunnen in samenwerking met de huisartsenpraktijken daarbij van grote betekenis zijn. Het concept leent zich ervoor breder uitgerold te worden in Boxtel, zowel qua locaties als voor een bredere doelgroep.

Focus op jeugdzorg

Jeugdzorg is een ander belangrijk onderdeel van de gemeentelijke zorgtaken. Veel jongeren (en hun ouders) doen een beroep op ondersteuning. Combinatie95 ziet dat de druk op jeugdzorg toeneemt. Dat vraagt niet alleen om keuzes, maar vooral om slimmere oplossingen. Hervormen in plaats van bezuinigen en effectiever werken. Ook vinden we het belangrijk dat ingezet wordt op ervaringskennis van jongeren en ouderen om het jeugdbeleid te verbeteren. Voor een houdbare jeugdzorg zijn korte lijnen, laagdrempelige hulp en vooral preventie nodig. Om lange wachtlijsten terug te dringen en het beroep op de duurdere, specialistische zorg te verminderen. Anders wordt de jeugdzorg onbetaalbaar.

Onze speerpunten

Dit zijn onze speerpunten voor welzijn en maatschappelijke ondersteuning:

- We zetten sterk in op preventie. Dat betekent dat we willen investeren voordat problemen groot worden. Daarvoor moeten we professionals in het veld meer ruimte, tijd en het vertrouwen geven om hun werk goed te doen. Ook willen we voor preventie inzetten op samenwerking met (sport- en cultuur)verenigingen en met maatschappelijke organisaties. Een actuele sociale kaart en een actueel activiteitenoverzicht bevordert afstemming en gebruik maken van wat er al is.
- Combinatie95 wil dat de extra inzet voor preventie, schuldhulp en vroegsignalering blijvend wordt. Onze ambitie: wijkteams die uitgroeien tot één herkenbaar loket waar inwoners met al hun vragen terecht kunnen, zonder hinderlijke drempels. En een gemeente die actief leert van de signalen die daar binnenkomen.

Dit vanuit een houding hoe inwoners beter te helpen, zonder dat ze telkens opnieuw hun verhaal hoeven te doen. Zeker bij armoede-ondersteuning is dit belangrijk, omdat mensen anders afhaken en nog dieper in problemen komen.

- De WMO voorzieningen dienen ruimhartig verleend te worden. Maar de druk op de individuele voorzieningen kan verminderen door algemene voorzieningen met gericht (subsidie)beleid te ondersteunen.
- Mantelzorg wordt door de gemeente met aandacht, gerichte activiteiten en morele waardering ondersteund.
- Voor mantelzorgondersteuning en respijtzorg zijn vanuit de persoonlijke aanvullende zorgverzekering vergoedingen beschikbaar, die nu vaak onbenut blijven. Dat kan beter.
- Een verschuiving bewerkstelligen, zodat minder kosten nodig zijn voor beleidsonderzoeken en er zodoende meer middelen zijn voor praktische en pragmatische ondersteuning van gemeenschapshuizen. Vanwege hun grote verscheidenheid is maatwerk te verkiezen boven beleidsmatig geforceerde eenheid.
- Initiatieven (zoals steunpunten) in wijken blijven behouden en worden versterkt. Buurtondersteuners vervullen een heel goede rol. Zij komen achter de voordeur, vangen signalen op en koppelen ze terug in het wijkteam. We vinden het belangrijk om veel oren en ogen in de wijk te hebben en hierin meer te investeren. Locaties als gemeenschapshuizen en kinderboerderij, maar ook praktijkondersteuners en energiecoaches vullen hierbij een belangrijke rol waarin we blijvend moeten investeren.
- De taken die ondergebracht zijn bij Contour de Twern, MEE en BSB dienen doelmatig afgestemd te worden met de taken die de gemeente zelf uitvoert, waarbij het doel is om administratieve last te beperken.
- Het concept Hartjes in de Wijk op drie fronten verbeteren. Verbreden naar alle leeftijden, verbreden naar meerdere thema's (niet alleen ontmoeten, maar zorg breed, dus ook gericht op welzijn, eenzaamheid) en uitrollen naar meerdere locaties in Boxtel.
- Versterken van de zelfredzaamheid en participatie van burgers, het bevorderen van een integrale aanpak binnen het sociaal domein en het prioriteren van de meest kwetsbare groepen.

- Blijvend inzetten op het armoedenetwerk en faciliteren en ondersteunen van initiatieven uit dit netwerk zoals Vincentius, Stichting Leergeld en de Voedselbank.
- Gezondheidsbeleid moet in samenwerking met lokale zorgaanbieders en welzijnsorganisaties verder opgepakt worden, met speciale aandacht voor ouderen, senioren en mantelzorgers. Preventie en het stimuleren van samenredzaamheid zijn de komende periode van groot belang om goede zorg haalbaar en betaalbaar te houden.

2.7 Aantrekkelijk centrum

Grote potentie

Een vitaal, aantrekkelijk centrum van Boxtel is belangrijk voor onze gemeente. Het centrum heeft de potentie om te groeien tot een centrum met een bovenlokale functie. Met aantrekkelijke en onderscheidende winkels en horeca, een prettig verblijfsgebied en voldoende parkeermogelijkheden. Om dit te bereiken willen we stimuleren dat zoveel mogelijk winkels zich concentreren in het centrum en dat de Stationsstraat zich ontwikkelt tot een aantrekkelijke verbindingsstraat tussen het station en het centrum. Met combinatie van zakelijke dienstverlening, vrijetijdsbesteding (zoals sportscholen) en wonen.

Autovrije markt

Wat Combinatie95 betreft, wordt zo snel mogelijk werk gemaakt van een autovrije markt. De markt in Boxtel is een speciale plek in het centrum en heeft veel potentie in zich. Zeker gezien de mooie cultuurhistorische omgeving, de verbinding via de Burgakker en de Kerkstraat naar de nabij gelegen groene verblijfsgebieden van respectievelijk park Stapelen en het Processiepark. Het kan een veel aantrekkelijker verblijfplaats worden voor horecabezoekers en winkelende consumenten. Maar ook als activiteitenterrein beter worden benut. Hiervoor is het wel noodzakelijk dat de markt autovrij wordt. Bij voorkeur het hele jaar rond. Maar wel in combinatie met het opwaarderen en vergroenen van de markt, zodat die sfeervoller wordt waardoor mensen er langer verblijven en meer besteden. Een andere randvoorwaarde is het realiseren van voldoende parkeervoorzieningen in de directe omgeving van het centrum. Kijk hierbij ook naar (nieuwe) mogelijkheden zoals het – uiteraard in goed overleg – benutten van de parkeerterreinen van Sint Lucas in de weekenden. Van belang bij een autovrije markt is wel dat de markt bereikbaar blijft voor minder mobiele inwoners. Bijvoorbeeld door speciale parkeerplaatsen of een ‘kiss- en ridezone’ op de markt. Een duidelijke bewegwijzering van de parkeerlocaties in de omgeving van de markt met een aanduiding van het aantal beschikbare parkeerplaatsen en parkeerroutes zijn noodzakelijk bij een autovrije markt.

2.8 Aantrekkelijk buitengebied voor mens, dier en plant

Gebiedsgerichte, programmatische aanpak

Boxtel kent een groot buitengebied met een kleinschalig agrarisch landschap, waardevolle natuurgebieden, historische landgoederen en diverse beekdalen. In het buitengebied komen veel uitdagingen samen: boeren die er hun kostwinning hebben en perspectief willen voor de toekomst, natuur die onder druk staat, kwaliteit van water, bodem en lucht die achteruit gaat, behoefte aan vergroening en waterberging en behoud van de leefbaarheid en het tegengaan van criminaliteit. Dit alles vraagt om een integrale aanpak die in onze ogen het beste gebiedsgericht aangepakt kan worden, zodat per deelgebied een separate aanpak kan worden gevolgd. Dit met inzet van speciale gebiedsregisseurs en met externe financiële middelen. Kansen die voorbij komen - zoals bij de Regiodeal is gebeurd - moeten benut worden om deze financiële middelen te verkrijgen.

Nieuwe programma's

Met het nieuwe programma Natuur, Landschap en Biodiversiteit en het in ontwikkeling zijnde programma Vitaal Landelijk Gebied moeten met een gebiedsgerichte aanpak en de realisatie van de ambities uit de omgevingsvisie, flinke stappen gezet kunnen worden. Onze wethouder Désiré van Laarhoven - van Abeelen heeft als portefeuillehouder hard getrokken aan de totstandkoming en ontwikkeling van de beide programma's.

Meer aandacht voor water

Water zal de komende jaren in toenemende mate aandacht vragen; niet alleen vanuit klimaatadaptatie (droogte, overlast, hitte). Maar ook vanwege de kwaliteit van het water en de eisen die gesteld worden vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water. Dit geldt zowel voor sloten en riooloverstorten in de dorpen als voor sloten en watergangen in het buitengebied. We vinden het belangrijk hiervoor nauw samen te werken met het Waterschap en een gezamenlijk actieprogramma hiervoor te ontwikkelen.

Versterken natuur en landschap

Combinatie95 wil doorgaan met het versterken van natuur en landschap, zodat inwoners en toeristen met trots vertellen over wonen en recreëren in onze mooie en waardevolle omgeving. Tevens zetten we in op de voortzetting van de vele vergroeningsacties. En waarbij inwoners zich verbonden voelen om zich voor de eigen omgeving in te zetten, zoals dat op veel plekken nu al gebeurt.

2.9 Krachtig onderwijs

Met krachtig onderwijs wil Combinatie95 jeugd en jongeren een goed fundament geven voor hun eigen carrière, alsook als basis voor een verdraagzame samenleving. De gemeentelijke taak is voorwaardenscheppend, waarbij de zorg voor goede en eigentijdse schoolgebouwen centraal staat.

Solide basis met IHP

We zijn blij dat onder regie van onze wethouder Hans Heesen en in nauwe samenwerking met de onderwijsinstellingen in Boxtel het zogenaamde IHP (Integraal HuisvestingsPlan) door de raad unaniem is vastgesteld. Dit plan geeft de schoolbesturen duidelijkheid over de toekomst en voorgenomen aanpassingen van hun huisvesting. Dat is een solide basis voor krachtig basisonderwijs en voor het VMBO-, Havo- en VWO-onderwijs. Het vraagt ook om duidelijke keuzes en reservering van financiële middelen voor de langere termijn. Hier staan wij volop achter.

Samenwerking jeugdhulp

Naast gebouwen is ook de samenwerking met de gemeente in relatie tot jeugdhulp en preventieve maatregelen een belangrijk aandachtspunt voor Combinatie95. Samenwerking is cruciaal om kinderen en jongeren optimale ontwikkelingskansen te bieden. Door preventie te versterken en integrale ondersteuning bij complexe problematiek mogelijk te maken. Dit om voortijdig schoolverlaten en uitval te voorkomen.

Onze speerpunten

Dit zijn onze speerpunten voor onderwijs:

- In 2026 afronden van de bouw van de nieuwe school in Esch.
- De verbeteringen en veranderingen aan de overige scholen uitvoeren, zoals opgenomen in de planning van het IHP.
- Extra geld reserveren voor uitvoering IHP, waaronder de vernieuwing van het BHC en JRL.
- Voortvarende aanpak verplaatsing Hobbedonken naar de nieuwe beoogde locatie bij sportpark Munsel, op een van de velden van voetbalvereniging Boxtel.

- In de komende beleidsperiode bij elke basisschool een ‘groen-blauw’ schoolplein realiseren, zoals in 2025 bij De Oversteek in Liempde is gerealiseerd. Hiervoor kan, door een voorstel van Combinatie95, een budget uit het Legaat van Cooth benut worden.
- Kinderen hebben veel interesse in educatieve activiteiten op het gebied van natuur, milieu, cultuur en duurzaamheid. De natuurwerkgroepen, maatschappelijke organisaties en bedrijven werken daaraan graag mee, onder andere via gastlessen, bedrijfsbezoeken en excursies. Dat zullen we blijven ondersteunen en verder uitbreiden.
- Innovatie van en samenwerking tussen onderwijsinstellingen blijven stimuleren.
- Versterken samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.

2.10 Inzet op hoogwaardige en duurzame, circulaire economie

Duidelijkere profilering

Wat Combinatie⁹⁵ betreft moeten we voor de ontwikkeling van de Boxtelse economie vooral inzetten op een hoogwaardige kennis- en maakindustrie die werkgelegenheid biedt voor onze eigen inwoners met zowel VMBO-, MBO-, HBO- als universitaire opleidingen. Door hierop te richten verbinden we onze eigen opleidingen aan zo veel mogelijk werkgelegenheid in de eigen gemeente. Nu werkt al 40% van onze inwoners in Boxtel. Met deze duidelijkere profilering willen we de behoefte aan laagbetaalde arbeidsmigranten verminderen en het aantal hoogwaardige arbeidsplaatsen vergroten.

Greentech Park Brabant aanjager revitalisatie Ladonk

Greentech Park Brabant kan als vlaggendrager functioneren voor een duurzaam economisch profiel van Boxtel gericht op hoogwaardige kennis- en maakindustrie. Dit nieuwe bedrijventerrein wordt als uitbreiding van Ladonk immers optimaal gericht op duurzame en circulaire bedrijvigheid. Voor de huisvesting van (nieuwe) bedrijven is het belangrijk de realisatie van ‘Greentech Park Brabant’ zo snel mogelijk op te starten.

Greentech Park Brabant kan hierbij tevens als aanjager dienen voor de revitalisatie van Ladonk, richting een vergelijkbaar profiel als Greentech Park Brabant. Door als gemeente hier pro-actief beleid op te ontwikkelen kan deze revitalisering in samenwerking met ondernemers en ondernemersorganisaties gerealiseerd worden. Op de langere termijn willen we minder bedrijven met een groot ruimtebeslag en weinig werknemers, zoals autobedrijven en logistieke bedrijven

Passend bij een duurzaam economisch profiel van Green Tech Park Brabant en Ladonk is een groenere invulling van de entrees van beide bedrijventerreinen gewenst. Idem van de openbare ruimte en eigen terreinen van de aanwezige bedrijven. Dit zorgt voor een aantrekkelijker uitstraling van de bedrijven, wat ten goede komt aan zowel het vestigingsklimaat voor bedrijven als gewenste werkomgeving.

Ruimte voor start-ups en lokale bedrijven

Boxtel heeft een tweetal unieke MBO-opleidingen: Sint Lucas en Yuverta. Als we erin slagen de studenten van deze opleidingen beter te binden aan Boxtel, dan zullen zij op termijn ook een bijdrage leveren aan de Boxtelse economie. Daarom is het belangrijk dat er voldoende stageplaatsen zijn, ruimte voor start-ups en voldoende woonruimte voor de studenten.

Versterking Broxven en Daasdonk

Esch en Liempde hebben in de vorm van Broxven en Daasdonk ook een eigen bedrijventerrein voor lokale ondernemers. Dit is belangrijk voor de leefbaarheid in de beide dorpskernen. Voor Esch zou het wenselijk zijn, ook gezien de verkeersoverlast door het dorp, dat voor de aanwezige transportbedrijven op Broxven een oplossing wordt gevonden. Dit biedt op termijn wellicht mogelijkheden voor een revitalisering van Broxven waarbij de vrijkomende ruimte ingevuld wordt door meerdere, kleinere Essche bedrijven.

In Liempde is behoefte aan uitbreiding van Daasdonk. Hiervoor zien we mogelijkheden aan de westkant tussen Daasdonk en de Smalvelderstraat waar een gemeentelijk perceel ligt. Dit zou ruimte kunnen bieden aan meerdere, kleinschalige Liempdse bedrijven. Die door het bieden van lokale werkgelegenheid toegevoegde waarde bieden. Op welke maat en schaal de uitbreiding nodig is, zal blijken uit een nader behoefte-onderzoek onder Liempdse ondernemers. Uiteraard is het van belang dat deze uitbreiding groen wordt ingepast in het landschap.

Beperken overlast Vion

Varkensslachterij Vion is door de jaren heen gegroeid tot een erg grootschalig bedrijf, waarvan de algemene maatschappelijke acceptatie onder druk staat. In Boxtel komt daarbij het gegeven dat er direct ten oosten van Vion wordt gewoond (op Stapelen in het bijzonder). Vooral daar, met de overheersende westelijke wind, wordt stankoverlast als hinderlijk ervaren. Door de vele aan- en afvoer van varkens en vlees ontstaat bovendien veel verkeersdruk, terwijl de inzet van veel arbeidsmigranten extra druk geeft op huisvesting en leefomgeving. Vion past bovendien beperkt in onze ambitie om het bedrijventerrein Ladonk te transformeren naar een vergelijkbaar duurzaam profiel als Greentech Park Brabant.

We zien graag dat de gemeente maximaal de mogelijkheden benut om geurhinder te beperken en Vion te stimuleren haar productieprocessen te verbeteren met nieuwe technieken. Waardoor het werk veiliger wordt en de behoefte aan arbeidsmigranten afneemt. Dierenwelzijn blijft een belangrijk aandachtspunt, mede naar aanleiding van eerdere geconstateerde overtredingen bij Vion door de NVWA. Tegelijkertijd moet logistiek zo worden gestuurd dat dierenstress wordt beperkt en overlast voor de omgeving, zoals rondrijdende of geparkeerde vrachtwagens, tot een minimum wordt beperkt.

Hoewel verplaatsing van Vion naar een andere locatie vooralsnog niet haalbaar is, blijft Combinatie95 dit een wenselijke ambitie vinden. Het afdwingen van vertrek is echter niet aan de gemeente. Gezien landelijke en mondiale ontwikkelingen is krimp van de vleesverwerkende activiteiten niet ondenkbaar. Bij voorkeur vindt deze krimp in Boxtel plaats, zodat overlast voor inwoners vermindert en het bedrijventerrein aantrekkelijker wordt voor toekomstige ontwikkeling.

2.11 Arbeidsmigratie

Arbeidsmigratie krijgt in het maatschappelijk debat vaak onvoldoende aandacht. Werkgevers profiteren van hun inzet, maar de kosten drukken vooral op de samenleving: schaarste aan woningen, druk op voorzieningen en spanning in wijken. De arbeidsmigrant zelf draagt vaak de zwaarste last: lange dagen, lage lonen, matige huisvesting en beperkte rechten. Wie is uitgeput, wordt snel vervangen. Arbeidsmigratie kan wél voordelen bieden, maar alleen als er voldoende grip is en de menselijke maat centraal staat. Gemeenten spelen daarin een sleutelrol, met duidelijke regels voor registratie, huisvesting en het beperken van afhankelijkheid van goedkope arbeid. Zo houden we arbeidsmigratie beheersbaar en blijft er draagvlak.

Afronding lopende procedure Vrilkhoven

De huisvesting van arbeidsmigranten in Vrilkhoven past binnen het vastgestelde beleid en de uitgeschreven tender. Het doel is fatsoenlijke huisvesting van arbeidsmigranten en het verminderen van overlast in woonwijken. We vinden het belangrijk dat lopende vergunningstrajecten zorgvuldig worden afgerond. Het is aan de rechter om te beoordelen of besluiten standhouden; wij lopen niet vooruit op die toetsing. Zo borgen we bestuurlijke betrouwbaarheid en beperken we het risico op schadeclaims voor de gemeente.

Herziening verordening

Sinds de vaststelling van de verordening ‘Huisvesting arbeidsmigranten’ in 2022 zijn nieuwe inzichten ontstaan, onder andere over noodzakelijke kwaliteitseisen voor het wonen en de behoefte aan scherper toezicht. Daarom wil Combinatie95 een spoedige herziening van de verordening.

Onze speerpunten

De instroom van arbeidsmigranten moet beheersbaar worden. Wij kiezen daarom voor een actieve regierol van de gemeente. Dat betekent duidelijke eisen aan bedrijven die arbeidsmigranten inzetten, versterkt toezicht en registratie, en samenwerking met werkgevers aan sociale plannen. Vakbonden en belangenorganisaties spelen daarbij een belangrijke rol in informatievoorziening, bescherming en het vergroten van de zelfredzaamheid van arbeidsmigranten.

Onze speerpunten voor arbeidsmigranten in Boxtel per thema uitgewerkt:

a. Huisvesting en leefomgeving

- Huisvesters hebben een exploitatievergunning én een Meedoenplan nodig met afspraken over veiligheid, integratie, vervoer, taal en calamiteitenopvang.
- We kiezen voor kleinschalige, gespreide woonlocaties passend bij dorpskernen. Nog niet vergunde grootschalige locaties (>100 bedden) voegen we niet toe. Short-stay tot 100 bedden kan alleen onder strikte voorwaarden, met goed beheer, Roemernormen, een Meedoenplan en draagvlak in de buurt (we denken aan de manier die gehanteerd is bij de opvang op landgoed Velder). We geven de voorkeur aan onafhankelijke huisvesters of gemengde woonconcepten om de scheiding tussen baan en bed te waarborgen.
- Nieuwe bedrijven die arbeidsmigranten inzetten moeten verplicht een Woonplan indienen, waarin staat waar mensen gaan wonen en welke voorzieningen beschikbaar zijn.

b. Registratie en veiligheid

- We verbeteren de registratie van arbeidsmigranten in de Basisregistratie Personen (BRP) en de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI). Dit is nodig voor goed toezicht, toegang tot zorg en voorzieningen, en een beter beeld van aantallen en verblijf. We zetten de pilot met zogeheten WIN-punten voort, waar arbeidsmigranten zich laagdrempelig en op locatie kunnen inschrijven (bijvoorbeeld bij Vion).

c. Informatie en zelfredzaamheid

- We onderzoeken de invoering van de MyInfoNL-app, waarmee arbeidsmigranten in hun eigen taal betrouwbare informatie krijgen over werk, wonen, zorg en rechten en plichten. Dit versterkt hun zelfredzaamheid en verkleint de afhankelijkheid van werkgevers en uitzendbureaus.

2.12 Perspectief voor landbouw

Boxtel heeft een prachtig buitengebied met een mix aan agrarische bedrijven die een belangrijke rol spelen in onze voedselproductie en het beheer en onderhoud van het landschap. Tevens wonen er in het buitengebied ook een groot aantal inwoners, waarvoor ook een gezond leefmilieu van belang is.

In het buitengebied spelen veel relevante onderwerpen. Zoals de stikstofcrisis, een groot aantal agrarische bedrijven dat is gestopt of wil stoppen, een grote afname van biodiversiteit en zorgen om het gebruik van pesticiden.

Perspectief voor familiebedrijven

We vinden het belangrijk dat de agrarische sector door de gemeente wordt gefaciliteerd bij de transitie naar een vorm van meer duurzame landbouw. We zien in lijn met de omgevingsvisie ruimte voor het ontwikkelen van extensief en natuurinclusief boeren en voor grondgebonden landbouw zoals de melkveehouderij. We maken ons hard voor het voortbestaan van grondgebonden familiebedrijven. Ook helpen we hen met verduurzamen en te extensiveren. Daarnaast willen we bij deze bedrijven meer ruimte creëren voor nevenactiviteiten die lokaal produceren en consumeren stimuleren.

VAB-beleid met maatwerk

Onder aanvoering van onze wethouder Désiré van Laarhoven is sterk ingezet op een vitaal landelijk gebied, met perspectief voor agrariërs. Alsook voor de benutting van kansen voor klimaatadaptatie, versterking van het landschap en van de biodiversiteit. Dit zowel in regionaal verband door de pro-actieve deelname in regionale samenwerkingen alsook in de gemeente zelf. Zo is er door de gemeenteraad meerjarig budget vrijgemaakt voor een programma Vitaal Landelijk Gebied en is het VAB-beleid (Vrijkomende Agrarische Bouwlocaties) vastgesteld, met ruimte voor maatwerk. Het vastgestelde VAB-beleid voorkomt verpaupering en criminaliteit in het buitengebied en biedt kansen voor toekomstgerichte en duurzame herontwikkeling van agrarische bedrijven die willen stoppen. Daarbij is er ruimte voor onder meer kleinschalig toerisme, kleinschalige woningbouwinitiatieven, ambachtelijke bedrijvigheid of zogenaamde ‘korte keten initiatieven’ zoals boerderijwinkels.

Sinds de vaststelling van het VAB-beleid is het gelukt om dit in de praktijk toe te passen, bij de herbestemming van een aantal agrarische locaties. Onder meer bij drie deelnemers aan de Lbv-regeling (Landelijke beëindigingsregeling veehouderij). Mede door de toepassing van maatwerk wordt bijgedragen aan de maatschappelijke doelen van de gemeente, zoals de vergroting van de biodiversiteit. Bij het vaststellen van het VAB-beleid en de maatwerk regeling hadden we dit soort oplossingen voor ogen.

We streven ernaar om dit bij meerdere VAB-locaties toe te passen.

Beperking gebruik pesticiden

We zien geen ruimte voor uitbreiding van grootschalige intensieve veehouderijen en teelten zoals lelieteelt waarbij veel pesticiden en water wordt gebruikt. Wij hebben zorgen over het overmatig gebruik van pesticiden in de landbouw. Dit laatste schaadt onze gezondheid, maar schaadt ook planten, dieren en milieu. De toename van het aantal hersen gerelateerde ziektes zoals Parkinson, wordt daar bijvoorbeeld aan toegeschreven. Ook de voortplanting van insecten (waaronder bijen) en planten wordt bedreigd door gebruik van pesticiden.

Daarom willen we dat via zonering het gebruik van deze middelen tegen de randen van de dorpskernen, rondom woningen in het buitengebied en tegen natuurgebieden beperkt wordt. Voor woningbouw is een afstand van 50 meter gezien de jurisprudentie hierover bepaald.

Inzetten op samenwerking

Om de transitie van de agrarische sector kracht bij te zetten, zetten we sterk in op samenwerking. In regioverband is het gelukt om een aanzienlijk bedrag uit de Regiodeal beschikbaar te krijgen voor het gebiedsprogramma 't Goei Leven in de Dommelvallei in de gemeenten Boxtel, Sint-Michielsgestel en Vught. Met onder meer 'proeftuinen' voor agrarische ondernemers rondom De Geelders en De Scheeken. Lokaal met partijen zoals Herenboeren Wilhelminapark en Plaats De Kleine Aarde. En regionaal met onder meer Agrifoodcapital en Regio Noordoost Brabant (RNOB). Hierdoor zijn we in staat pilots op te starten, eenvoudiger kennis uit te wisselen, gezamenlijk projecten op te pakken en subsidies te verwerven.

2.13 Bezoekerseconomie

Boxtel is met haar aantrekkelijke dorpskernen, vele monumenten, mooie buitengebied en bijzondere natuurgebieden zeer de moeite waard om te bezoeken. Het biedt volop mogelijkheden voor een aantrekkelijke en gevarieerde vrijetijdsbesteding. Zowel voor eigen inwoners als bezoekers. Om deze kracht verder uit te bouwen is de afgelopen periode de Visie Bezoekers Economie 2022-2030 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma vastgesteld.

Actief inzetten op bezoekerseconomie

De bezoekerseconomie omvat de deelsectoren Retail, Horeca, Evenementen, Recreatie en Toerisme. Deze is belangrijk voor de gemeente Boxtel én in veel opzichten kansrijk. Er is volop gewerkt aan speerpunten uit de visie, zoals het zichtbaarder maken van 'Beleef Boxtel'. Maar er is tegelijkertijd ook nog veel te doen. Daarom vinden we het belangrijk dat de komende raadsperiode hier actief aan gewerkt blijft worden. Belangrijke punten voor Combinatie95 zijn het versterken van het aanbod van verblijfs- en dagrecreatie, het vergroten van de samenwerking tussen de deelsectoren, een betere verbinding tussen het buitengebied en de voorzieningen/horeca in het centrum en een sterkere samenwerking tussen ondernemers en een betere samenwerking tussen organisaties, ondernemers en gemeente. De gemeente moet hierbij een stimulerende en faciliterende rol vervullen.

Kansen door samenwerking

De samenwerking binnen Het Groene Woud en Van Gogh Nationaal Park biedt volop mogelijkheden voor recreatief ondernemerschap. Het is belangrijk dat de economische kansen voor toerisme en recreatie beter benut worden, uiteraard met respect voor natuur en de fraaie omgeving. Een verbetering van het recreatief wandel- en fietsnetwerk kan hier een grote rol in spelen.

Verbetering fiets- en wandelmogelijkheden

Lopen en fietsen worden steeds belangrijker voor een gezonde en prettige leefomgeving. Als gemeente kunnen we mensen helpen vaker te kiezen voor actieve mobiliteit. Dat is goed voor de gezondheid, het milieu en het vermindert drukte op de weg én in onze natuurgebieden. We willen daarom investeren in veilige, overzichtelijke en prettige wandel- en fietsroutes tussen woonwijken. Nieuwe wijken zouden standaard een fijn netwerk van loop- en fietspaden moeten krijgen. En in bestaande wijken zoeken we slimme, praktische oplossingen om routes veiliger en toegankelijker te maken.

Waar barrières liggen, zoals drukke wegen of watergangen, zoeken we naar haalbare manieren om die te doorbreken. Daarnaast zorgen we voor extra wandelmogelijkheden dichtbij huis, zoals eenvoudige paden door het buitengebied, zodat de druk op grote natuurgebieden afneemt. Zo maken we het iedereen uitnodigend om vaker te lopen en te fietsen.

Voor mensen met passie voor wandelen en de natuur bevordert Combinatie95 de mogelijkheden, onder meer door voldoende onderhoud van de paden in het buitengebied. Zodat inwoners en toeristen kunnen genieten van de mooie plekken in onze gemeente.

2.14 Sportbeleving ruimte bieden

Sporten en bewegen verbeteren de kwaliteit van het leven. Het houdt gezond en is goed voor sociale contacten. We zien dat Boxtel vele sportverenigingen rijk is, zowel groot als klein.

Doorbouwen op mooie resultaten

De afgelopen jaren zijn bij veel verenigingen al mooie resultaten bereikt. De accommodaties voor de meeste sportverenigingen zijn in goede conditie. Er zijn in de afgelopen beleidsperiode onder leiding van onze wethouder Hans Heesen belangrijke zaken gerealiseerd. Denk daarbij aan nieuwe velden voor Hockeyclub Liempde; de nieuwe velden van DVG; de uitbreiding van padel-mogelijkheden bij tennisverenigingen, vernieuwing van velden voor ODC en MEP, e.a. De accommodatie van Pius X in Liempde is toekomstig bestendig gemaakt en de bestuurlijke continuïteit is weer verzekerd.

Een speerpunt is dat de gemeente zo snel mogelijk aan de slag gaat met de realisatie van een nieuwe sporthal.

Ondersteuning kleine sportverenigingen

De grotere verenigingen, zoals de verschillende voetbal- en hockeyclubs, springen het meest in het oog. Combinatie95 vindt deze grote verenigingen erg belangrijk en blijft deze graag steunen met goede accommodaties. Maar er zijn ook vele kleinere sportverenigingen in onze gemeente. Ook deze clubs bieden beweging en gezelligheid aan vele inwoners. Deze diversiteit vinden we erg belangrijk; ook omdat een aantal kinderen zich beter thuis voelt bij kleinere verenigingen. Kleine verenigingen hebben echter vaak meer moeite om actieve en bekwame vrijwilligers te vinden door hun beperkte aantal leden. Voor geschikte en veilige accommodaties zijn ze bovendien vaak volledig afhankelijk van het aanbod vanuit de gemeente. De gemeente zou zich voor deze verenigingen extra in moeten zetten, door goede voorzieningen te regelen, te helpen bij de organisatie van deze clubs, ze van elkaar te laten leren en door de subsidieregelingen hierop in te richten. Een mooie oplossing voor verenigingen in de dorpskernen is een omnivereniging. Combinatie95 wil dat de gemeente ondersteunt bij het onderzoeken en eventueel oprichten van zo'n vereniging.

Onze speerpunten

Dit zijn onze speerpunten voor sporten en bewegen:

- Om de honderden vrijwilligers van sport- en verenigingsleven te ondersteunen, blijven inzetten op goede en toekomstbestendige accommodaties.
- Een goed geoutilleerde, nieuwe sportzaal voor Esch in combinatie met de bouw van de nieuwe school.
- Realisatie van een nieuwe sporthal in Boxtel voor 2030.
- Tijdig goed onderhoud en waar nodig vernieuwing van accommodaties.
- Ondersteunen van kleine verenigingen bij organisatievragen en door het inrichten van subsidieregelingen gericht op kleine verenigingen.
- Hulp bij de onderzoek c.q. oprichting van omniverenigingen.

2.15 Cultuurbeleving doet leven

Cultuurbeleving kent vele vormen. Denk bijvoorbeeld aan de diverse verenigingen, groepjes en bands die met elkaar en voor de gemeenschap (georganiseerd en ongeorganiseerd) muziek maken. Maar denk ook aan de scouting, carnavalsverenigingen en gilden. Aan de inwoners die individueel en/of in groepsverband actief zijn met tekenen, schilderen, beeldhouwen, textiele werkvormen, toneelgezelschappen, Oranjefeesten, Boeremèrt, Bazaar, Bierpompfestijn, etc.

Impuls vanuit nieuw cultuurbeleid

Er worden exposities, kunstroutes en workshops georganiseerd. Podium Boxtel en de Serenade zijn twee ‘grotere’ podia, waar een diversiteit aan uitvoeringen beleefd kan worden. Kortom, cultuur leeft in onze gemeente op veel vlakken en vele gedaanten. Op die verscheidenheid zijn we trots en blijven we koesteren. Daarom vinden we het erg belangrijk dat onder de verantwoordelijkheid van onze wethouder Hans Heesen een nieuw beleidsplan Kunst en Cultuur en een nieuw subsidiebeleid is vastgesteld. Het nieuwe cultuurbeleid richt zich op het stimuleren van kunst en cultuur in alle dorpskernen, ondersteuning van jonge makers, behoud en verbetering van erfgoed, en versterking van cultureel ondernemerschap.

Hulp voor Podium Boxtel

Helaas is recent bekend geworden dat er voor Podium Boxtel een alternatieve locatie gevonden dient te worden. Gezien de belangrijke positie van Podium Boxtel voor de cultuurbeleving verwachten we van de gemeente dat zij hierin pro-actief en creatief meedenkt en faciliteert. Een oplossing voor de korte termijn lijkt gevonden te zijn bij gemeenschapshuis De Walnoot. Voor een definitieve locatie is het belangrijk om verschillende opties te onderzoeken, waarbij ook invulling van andere opgaven van de gemeente betrokken kunnen worden. Behalve de haalbaarheid van De Rots onderzoeken wij de mogelijkheden rondom de bibliotheek.

Onze speerpunten

Onze speerpunten voor cultuur zijn:

- Inspanningsverplichting van de gemeente om Podium Boxtel te ondersteunen bij het zoeken naar een vergelijkbare andere locatie.
- Ondersteuning van het uit te voeren groot onderhoud en de modernisering van het scoutinggebouw.
- Stimulering van culturele activiteiten door een laagdrempelige vergunningverlening en met praktische diensten.

2.16 Erfgoed

Erfgoed zorgt voor de identiteit, karakter en tevens aantrekkingskracht van Boxtel en onze dorpen Liempde, Esch en Lennisheuvel. In en rondom het centrum van Boxtel hebben we enorm veel mooie, karakteristieke gebouwen en straten. De beleving hiervan kan beter en een versterking hiervan maakt Boxtel nog aantrekkelijker.

Breder erfgoedbeleid

De huidige erfgoednota stamt uit 2009 en richt zich met name op het behoud van monumenten. Omdat erfgoed veel breder is en het tevens veel kansen biedt voor bijvoorbeeld recreatie en toerisme is het belangrijk dat deze nota vernieuwd wordt. Wethouder Désiré van Laarhoven-van Abeelen heeft deze handschoen opgepakt waardoor de vernieuwing van de erfgoednota voor het voorjaar van 2026 op het programma staat. Belangrijk is dat erfgoed in het nieuwe beleid wordt verweven met ruimtelijke ontwikkeling, leefbaarheid, duurzaamheid, klimaatadaptatie, plattelandontwikkeling, recreatie & toerisme. Maar ook dat ingestoken wordt op samenwerking met onze inwoners en organisaties zoals de heemkundekringen en de natuur-/landschapsorganisaties. Door samen te werken maken we het lokale erfgoed zichtbaar, beleefbaar en toekomstbestendig! Combinatie95 wil dat de gemeente de initiatieven op gebied van erfgoed, zowel qua behoud van monumenten, immaterieel erfgoed, als bijvoorbeeld ambachten, zo veel mogelijk faciliteert en ondersteunt.

2.17 Financiën; toekomstbestendig, strak en doelmatig

De financiële positie van de gemeente is tijdens de raadsperiode 2021-2026 onder leiding van Combinatie95 wethouder Hans Heesen aanzienlijk verbeterd. Het huishoudboekje van de gemeente Boxtel kreeg in november 2025 zelfs een 9½ van de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Boxtel onderscheidt zich hiermee van veel Brabantse gemeenten. Hier zijn we trots op! De gemeentelijke organisatie is meer gestroomlijnd en er is bezuinigd op onnodige kosten. Maatregelpakketten om de uitgaven aan te passen aan de inkomsten, heeft daar sterk bij geholpen. Ook vinden we het belangrijk dat het accommodatie- en vastgoedbeleid en het onderhoud van wegen en groen financieel op orde is gebracht.

Geen extra belastingverhogingen

Door de huidige omvang van de reserves is de financiële weerbaarheid van de gemeente op orde en kunnen eventuele tegenslagen opgevangen worden. Door het degelijke financiële beleid is het ook gelukt om de afspraak uit het beleidsakkoord na te komen om - afgezien van inflatie - de onroerende zaak belasting gedurende de afgelopen vijf jaar niet te laten stijgen. Deze lijn willen we voor de komende raadsperiode doorzetten. We willen geen extra belastingverhogingen voor de inwoners boven op de inflatie. Dit kan door efficiënt te werken, strak en doelmatig om te gaan met geld, in te zetten op preventieve maatregelen (bijvoorbeeld bij de jeugdzorg) en actief uit provinciale en landelijke bronnen subsidies te verwerven. Met het oog op bezuinigingen vanuit het Rijk en oplopende zorgkosten blijft het noodzakelijk om ook in de toekomst scherp te blijven op kosten en efficiëntie. Ook zullen we strak moeten blijven begroten gezien de noodzakelijke investeringen die we de komende jaren gaan krijgen. Voor onder meer verbetering van onze infrastructuur, vernieuwing van scholen en bouw van een nieuwe sporthal.

3. Dit zijn onze speerpunten voor de dorpskernen

3.1 Speerpunten Boxtel

Woningbouw in kern Boxtel, Noordwest en Zuid

- Inbreiden met voldoende participatie en aandacht voor groene omgeving.
- Woningen bouwen in Boxtel Noordwest (fase 1, tot maximaal 400).
- Daarna in Boxtel-Zuid verder gaan.
- Focus op starters en senioren, betaalbaar en met voorrang voor eigen inwoners.
- Bij woningtoewijzing voorrang geven aan inwoners met binding met Boxtel.
-

Veiligheid op straat

- Sociale veiligheid verbeteren.
- Lokaal bewustzijn creëren over geweld tegen vrouwen.
- Stevige aanpak jeugdoverlast.
- Indien nodig cameratoezicht (met respect voor privacy).

Verkeer en bereikbaarheid

- Verkeersveiligheid 30 km in bebouwde kom en/of vrij liggende fietspaden.
- Veilige fiets- en wandelverbindingen tussen de dorpskernen.
- Veilige oversteekplaatsen.
- Voorzieningen als buurtbus en seniorentaxi behouden.
- Doorstroming verbeteren, maar zonder sluipverkeer door woonwijken.

Aantrekkelijk centrum

- Aantrekkelijk centrum met autovrije Markt (wel parkeren voor mindervaliden) en voldoende parkeerplekken met duidelijke bewegwijzering en vrije plekken signalering.
- Groen in de straten.
- Beter onderhoud van de hoofdwegen.

Evenwicht in economie en leefomgeving

- Greentech Park Brabant snel ontwikkelen om nieuwe, circulaire en kennisintensieve bedrijven aan te trekken.
- Greentech Park Brabant tevens als aanjager voor de revitalisatie van bedrijventerrein Ladonk benutten.
- Groene inrichting van entrees, openbare ruimte van zowel Greentech Park Brabant als Ladonk.
- Overlast van Vion zoveel mogelijk beperken.

Arbeidsmigranten huisvesten

- Instroom laagbetaalde arbeidsmigranten ontmoedigen.
- Wel goede huisvesting met voorzieningen, vanuit menselijkheid en om problemen in woonwijken te voorkomen. Met een grotere verantwoordelijkheid voor de werkgevers die arbeidsmigranten willen inzetten.

Nieuwe sporthal/maatschappelijk vastgoed

- Nieuwe sporthal bouwen om binnensport goed te faciliteren.
- Huisvesting middelbare scholen verbeteren.
- Toekomstbestendig maatschappelijk vastgoed, duurzaam en multifunctioneel gebruik.

Leefbaarheid in Boxtelse wijken

- Groene plekken om te ontmoeten, sporten, spelen en te recreëren.
- Actieve inwoners begeleiden bij initiatieven om hun leefomgeving te verbeteren.
- Omheinde speelplekken voor honden in/bij park Molenwijk en Heem van Selis.

3.2 Speerpunten Liempde

Liempde is een dorp met een sterke eigen identiteit, een hechte gemeenschap en een rijk verenigingsleven. Om deze kwaliteiten te behouden en verder te versterken, zet Combinatie95 in op de onderstaande speerpunten.

Wonen voor alle generaties

- In Liempde is het voor starters, jongeren en senioren lastig om passende en betaalbare woonruimte te vinden. Daarom zetten we in op:
- Snel starten van de bouw op Roderweg-Hamsestraat, Kerkweidewest en aan de Nieuwstraat (naast “de Witte School”). Dus meer starters- en betaalbare woningen om jongeren en jonge gezinnen perspectief te bieden.
- Meer senioren- en levensloopgeschikte woonvormen om doorstroming te stimuleren. Ook door het eenvoudiger maken van plaatsing van mantelzorg woningen.
- Bij woningtoewijzing voorrang geven aan inwoners met binding met Liempde.
- Splitsen van bestaande, grotere woningen eenvoudiger maken, zodat meerdere betaalbare woningen kunnen ontstaan.
- Tijdelijke bewoning in bijgebouwen en woonunits als familiewoning toestaan en eenvoudig mogelijk maken.
- Het ontwikkelen van een paar kleinere locaties binnen de bebouwde kom en voor over een paar jaar de uitbreidingslocatie aan de Smaldersestraat.

Versterken van de dorpsgemeenschap en dorpsgevoel

- Het verenigingsleven vormt het kloppend hart van Liempde en is essentieel voor de saamhorigheid in Liempde. Verenigingen worden actief ondersteund, onder andere door:
- Op peil houden van de accommodaties waar activiteiten en inwoners elkaar ontmoeten (sportaccommodaties, Pius X, De Serenade, De Kloosterhof, D’n Liempdsen Herd, e.a.).
- Stimuleren en waarderen van de vele vrijwilligers die Liempde rijk is.
- Praktische en waar nodig financiële ondersteuning van initiatieven.

- Faciliteren van dorpsinitiatieven en sociale netwerken om ontmoeting en betrokkenheid te versterken. Denk o.a. aan Liempde Samen, ABL, SPPIll, Seniorenvereniging, De Zonnebloem, buurtverenigingen, etc.

Groen en openbare ruimte

- Investeren in een groene, aantrekkelijke en toekomstbestendige openbare ruimte, waarbij inwoners mede verantwoordelijkheid krijgen en nemen voor onderhoud (zoals o.a. langs de Oude Dijk, in het centrum en in het buitengebied).
- Bescherming en versterking van waardevolle groenstructuren en het landelijke karakter van Liempde. Vrijwilligers van de buurtschappen, Natuurwerkgroep e.a. dragen daaraan bij.
- De jaarlijkse Boomplantdag en het planten van bomen in Geboortebos blijven organiseren.
- Inrichten van openbare ruimte zodat deze uitnodigt tot ontmoeting, verblijf en bewegen. Zoals bijvoorbeeld is gerealiseerd met de Kloostertuin en de vernieuwing van het “Trimbos”.

(Verkeers)veiligheid en bereikbaarheid

- Extra aandacht voor verkeersveiligheid op drukke routes en in het dorpscentrum. Snelheidscontroles zijn daarbij een hulpmiddel.
- Groot onderhoud en herinrichten van de Nieuwstraat en de Boxtelseweg, met prioriteit voor fietsers en voetgangers. Noodzakelijk onderhoud van wegen uitvoeren (zoals aangekondigd voor de Hezelaarsestraat).
- Actief beperken van sluipverkeer door Liempde en Kasteren.
- Bij overlast, intimidatie of groepsgedrag (zoals bij de kermis) wordt daadkrachtig opgetreden, in samenwerking met politie en handhaving.

Evenwicht in economie en leefomgeving

- Bedrijfsmatige ontwikkelingen moeten passen bij de schaal, identiteit en leefbaarheid van Liempde. Bij vrijkomende agrarische gebouwen met maatwerk komen tot een passende invulling van de betreffende locatie.

- Kleinschalige uitbreiding van Daasdonk voor Liempdse ondernemers, die werkgelegenheid toevoegen. Een groene omranding dient voor een goede landschappelijk inpassing te zorgen.

Onderwijs en voorzieningen als basis

- Combinatie95 heeft zich ingezet voor het behoud van een supermarkt en wil graag stimuleren dat inwoners daar winkelen. Mede omdat het een belangrijk ontmoetingspunt is.
- Behoud van voorzieningen zoals basisschool De Oversteek, winkels, horeca en maatschappelijke functies is essentieel voor een leefbaar Liempde.
- De levensvatbaarheid van voorzieningen wordt ondersteund door meer woningbouw voor gezinnen, jongeren en ouderen.
- Nieuwe ontwikkelingen mogen niet leiden tot verschraling van het voorzieningenniveau.

Zeggenschap over de eigen kern

- Meer zeggenschap voor Liempde over de eigen leefomgeving en dorpsontwikkelingen.
- Inwoners en dorpsorganisaties worden vroegtijdig betrokken bij plannen en besluitvorming.
- Combinatie95 wil met Désiré van Laarhoven – van Abeelen graag een eigen Liempdse wethouder houden en hoopt dat daar ruime steun voor is.

3.3 Speerpunten Esch

Esch heeft een sterke eigen identiteit, een hechte gemeenschap en een rijk verenigingsleven. Om deze kwaliteiten te behouden en verder te versterken, zet Combinatie95 in op de onderstaande speerpunten.

Woningbouw

De woningmarkt meer in evenwicht brengen door:

- Toevoegen van (blijvend) betaalbare woningen aan de woningvoorraad, zodat jongeren kunnen starten.
- Bouw van levensloopbestendige woningen, zodat deze geschikt zijn voor elke levensfase.
- Bij woningtoewijzing voorrang geven aan inwoners met binding met Esch.
- Bekijken van de mogelijkheden voor complexen met seniorenappartementen.

Korte termijn:

- Afronding Reigerskant.
- Bouw Postelstraat, locatie oude timmerfabriek/achter de molen.
- Spoedige ontwikkeling van het gedeelte van de locatie van de school, dat resteert na de bouw van de nieuwe school.

Lange termijn:

- Ontwikkeling van Esch-Zuid, naast de Reigerskant/tussen de kom en de Koningsweg (zie aantrekkelijk Esch).
- Nieuwbouwwoningen toewijzen aan eigen starters/inwoners.

Aantrekkelijk Esch

(leefbaarheid/waar een klein dorp groot in is)

Esch heeft ontzettend veel waar we trots op mogen zijn. Zij zijn de kurk waar Esch op drijft. We houden dit in ere!

- Sportverenigingen (zoals Essche Boys, Tovidio, LTV d'Oggelen).
- Verenigingen/stichtingen (Hobbyclub, muziekvereniging St. Willibrordus, de Oggelvorsen, Soesch etc.).
- Initiatieven (Bierpompeest, jeu de boules, bouwdoorp, carnaval etc.).

Voorzieningen die zeker behouden dienen te blijven zijn:

- Sportaccommodatie.
- Kindcentrum/school met kinderopvang.
- Gemeenschapshuis.

Maximaal ondersteunen van verenigingen en initiatieven door:

- Versoepeling regels of bredere ondersteuning en deskundige hulp vanuit de gemeente.
- Verlaging/afschaffing leges voor niet commerciële evenementen.
- Hulp vanuit de gemeente om samenwerking te realiseren.

Behoud van Esch, de glimlach van Brabant, als aparte kern.

- Esch mag niet tegen Boxtel aan groeien (of Boxtel tegen Esch).

Ontwikkeling van Esch-Zuid:

- In dit gebied ligt een (droge) beek. Dit kan versterkt worden middels beekherstel.
- Een mooie groene buffer creëren tussen Esch en Boxtel.
- Woningbouw realiseren.

Ondersteuning van de zelfvoorzienendheid op het gebied van energie:

- Ondersteuning voor buurtaccu's, waarin overtollige (zonne)energie in opgeslagen kan worden en later weer afgenomen.

Woonomgeving en wegen (infrastructuur)

Hoofdwegen zorgen voor een belangrijk deel voor de beleving en uitstraling van Esch:

- Onderhoud van deze wegen naar een hoger niveau; De Leunisdijk is mooi opgeknapt, maar de Haarenseweg verdient extra aandacht.
- Behoud van een goede ontsluiting van Esch naar de A2.

Bij grootschalige woningbouwontwikkeling in Boxtel tussen de spoorlijnen (tussen Nergena en De Braken):

- Voorkom verkeersoverlast in Esch.
- Geen ontsluitingsweg tussen Esch en De Langspier, maar langs het spoor (aan westzijde).
- Laat nieuwe voorzieningen niet ten koste gaan van voorzieningen in Esch.

Wateroverlast zorgt in sommige straten voor overlast, zoals overstromende riolering. Voor 't Kruys dient hier een goede oplossing te komen.

3.4 Speerpunten Lennisheuvel

Lennisheuvel is een vitale en betrokken dorpskern waar gemeenschapszin en leefbaarheid centraal staan. Om die kracht te behouden, zet Combinatie'95 in op de onderstaande speerpunten:

Wonen voor alle generaties

- Na het goede nieuws dat project 'Achter den Eijngel' onherroepelijk is, is het zaak om snel over te gaan tot realisatie en direct te zoeken naar mogelijkheden voor verdere uitbreiding van woningbouw via inbreiding en/of aan de randen van het dorp, om de leefbaarheid te waarborgen. Hierin is het ook belangrijk om lokale initiatieven, zoals CPO-projecten, te ondersteunen.
- Meer senioren- en zorggeschikte woonvormen (zoals een Knarrenhof of coöperatief wonen) om doorstroming te stimuleren.
- Meer starters- en betaalbare woningen om jonge inwoners perspectief te bieden.
- Bij woningtoewijzing voorrang geven aan inwoners met binding met Lennisheuvel.
- De locatie aan de Brede Heide zo snel mogelijk benutten.

Versterken van de dorpsgemeenschap

- Dorpshuis Orion blijft het kloppend hart van Lennisheuvel en verdient de benodigde structurele gemeentelijke ondersteuning.
- Het wijkberaad en sociale netwerken (verenigingen, clubs, buurtinitiatieven) worden actief gefaciliteerd om sociale cohesie te versterken.
- Inzetten om de communicatie tussen gemeente en dorpsorganisaties goed te houden en waar nodig te verbeteren door tijdige en transparante informatievoorziening.

Groen en openbare ruimte

- Investeren in hoogwaardig groen en aan-/herplant van bomen om het dorp toekomstbestendig en prettig leefbaar te houden.
- De prachtige entree die Lennisheuvel heeft met het park Boscheind krijgt een grondige opknapbeurt, zodat deze weer bijdraagt aan ontmoeting, welzijn en verblijfskwaliteit.

Verkeersveiligheid en bereikbaarheid

- Aandacht blijven besteden aan veilige kruisingen van fietsverkeer en (vracht)autoverkeer op de route richting het centrum van Boxtel.
- Snelheidsremmers in Mijlstraat en Armehoefstraat voor met name vrachtwagens en landbouwvoertuigen.
- Meer toezicht en handhaving op illegaal (vracht)verkeer door het dorp.

Evenwicht in economie en leefomgeving

- Het industrieterrein Ladonk is belangrijk voor werkgelegenheid in de gemeente Boxtel, maar vanwege de ligging is overlast vaak voor Lennisheuvel, daarom:
 - Actievere handhaving op geluid, stank en verkeer door gemeente en Omgevingsdienst.
 - Meer toezicht op vergunningoverschrijdingen en illegale activiteiten.
 - Extra controle op ongewenst vrachtverkeer dat de dorpskern belast.

Onderwijs als basisvoorziening

- Behoud van de basisschool als kernwaarde van het dorp.
- Doorstroming en levensvatbaarheid van de school worden ondersteund door passende woningbouw voor gezinnen.

Zeggenschap over de eigen kern

- Meer zeggenschap voor de dorpskernen over hun eigen leefomgeving en ontwikkelingen.
- Bij nieuwe initiatieven in het buitengebied is het belangrijk dat deze bijdragen aan de kwaliteit van het dorp en niet ten koste gaan van de leefomgeving.

4. Samen vooruit met vertrouwen

De komende jaren vragen om een stabiel bestuur en politieke keuzes die de samenleving sterker, eerlijker en toekomstbestendiger maken.

Combinatie95 kiest voor constructieve samenwerking, openheid en een slagvaardige aanpak. Onafhankelijk, betrouwbaar en verantwoordelijk. Geworteld en in samenwerking met de krachtige dorpsgemeenschappen en met een eigentijdse blik op morgen.

Samen maken we Boxtel leefbaarder, duurzamer, groener, sterker en klaar voor de toekomst. Doe je mee?

Combinatie95